

Japonsko 2006

Červenec 2007

Místo děje: *Japonsko*
Časové období: *1. 7. 2007 – 31. 7. 2007*

Zapsal: *Strašlivý Uragán*
Osoby a obsazení: *autor*

Úvod

Následují zážitky ze studijně vědeckého pobytu v Japonsku, jsou sice psané k jednotlivým dnům, ale nemělo by jít o klasický deníček. Zde jsou zápisy z července roku 2007.

Neděle 1. července

V noci nakonec bylo méně než dvacet pět stupňů a komáři zůstali venku, tak se to dalo přežít. Venku padlo překvapivě hodně rosy. Kolem půl osmé jsem už byl naprosto čilý, jelikož venku bylo vedro, tím spíš v mém stanu. Stín by se zde totiž dal najít jen u živého plotu kolem zahrady, a to bohužel nikde po celý den. V 9:24 mi jede zdola autobus k řece Uraučí, kam se chci dnes podívat. Normálně tu začíná i cesta přes ostrov, ale protože na ni se vydat nemohu, projedu se jen lodičkou k vodopádům a zpět. Chvilku si zase u stolu píšu deníček. Všimne si mne Ajo, což je ta slečna, která s námi už včera večer prohodila několik slov. Jinak je sestřičkou v nemocnici ve Fukuoce, anglicky pochopitelně neumí. Sedí chvilku u stolu, matlajíc si něco na obličej, zeptá se, kam dnes jdu a tak.

Dole na zastávce jsem brzy, u řidiče si pak při nastupování kupuji třídní lístek za tisíc jenů. Dají se na něj potom uplatnit slevy i na další atrakce. Jen o kus dál pak přistupuje Ajo s kamarádkou. Obě se podivují nad tím, že jsem šel na zastávku, když je dál než nejbližší místo, kudy autobus projíždí. Jméno Ajiny kamarádky si nepamatuji, prý žije na Išigaki, Ajo ji sem přijela navštívit, ale dnes se přesunují na další ostrov. Nevím, kam chtěly jet, snad na pláž, soudě podle oblečení, ale cestou se Ajo rozhodla, že by také chtěla vidět vodopád a mangrovníky na řece Uraučí. Její kamarádka jí to schvaluje s tím, že je to tam opravdu úžasné.

Nakonec tam tedy jedeme spolu, konverzace, pravda, dosti vážne, protože Ajo anglicky neumí víc než tři slova a její kamarádka na tom zřejmě není o nic lépe. Pokusy o dialog proto obvykle vyzní trochu do ztracena, ale to je jedno, hlavně, že se hezky směje. U pokladny je plakátek s obrázkem člověka správně vybaveného pro pochod pralesem na druhou stranu ostrova. Podobnost s kosmonauty je zajisté čistě náhodná. Má pochopitelně návleky, těžké boty, dlouhé kalhoty, bundu. K lístku jsem dokonce dostal papír s anglickým popisem, a to i jednotlivých druhů mangrovníků. Mangrovníky jsou opravdu pěkné, jde o stromy, rostoucí v brakických vodách, často i na břehu moře. Obvykle rostou nad úrovní odlivu a pod úrovní přílivu. Jejich kořeny se v kmen spojují až nad oběma hladinami a husté porosty při břehu tak u země vytvářejí hustou spleť kořenů. Něco takového našinec na Lužnici nevidí. Bohužel je však slunce velmi vysoko a svítí velmi jasně. Není divu, obratník je jen asi o stupeň dál na jih a mám jen chvíli po letním slunovratu. Slunce je tedy téměř v nadhlavníku. Spolu s tím, že loď jede docela rychle a že mezi stromy je tma, to vytváří dost složité světelné poměry a moc fotek se mi nepovede.

Od horního přístaviště loděk nás čeká ještě krátká procházka pralesem k vodopádům nahoře. Tak se přece podívám alespoň na kraj pralesa. Rostou tu opravdu zvláštní stromy, sem tam kolem přeběhne ještěrka. Vodopády samy jsou také pěkné, i když vegetace kolem mi přijde zajímavější. Slunce v nadhlavníku navíc není příliš fotogenické. Zpět nás má loď odvézt v půl jedné, ještě na ni půl hodiny čekáme.

Zpět v dolním přístavu se mne holky ptají, co chci dělat dál a kam jít. Tak daleko jsem se však ve svých úvahách dnes nedostal a právě mne žádná myšlenka nenapadá. Ony prý míří do onsenu, který samozřejmě nesmí chybět ani zde, jakkoli je tu vedro. Nakonec si řeknu, že jet v tomto počasí a do nejjižnějšího japonského onsenu je tak praštný nápad, že se přidám. Nakonec tam jede jen Ajo, kamarádka se zdržela u loděk. U vstupu do onsenu se mi pak Ajo pokouší vysvětlit, že ona pojedje autobusem snad v 16:11 dál na východní konec ostrova, kde je v Óhaře další přístav. Odtud se dnes vrací do Išigaki. Prý můžu jet autobusem zpět v 16:14. Činilo mi trochu obtíže ji pochopit, a tak to vzdá. Nakonec musela odjet dřív, protože jsem ji už nespatriil. V té společné části navíc asi vůbec nebyla. Sem i na ty lodičky jsem měl na ten třídní lístek na autobusy desetiprocentní slevu.

U sprch je venku malý horký bazének a sauna, kam se tedy může chodit bez plavek, protože do společné části je pochopitelně mít musíte. Venku je pak větší mělký bazén s pouze teplou vodou a několik bazénků s horkou, jeden z nich je zastřešen, ten je asi nejlepší. Kolem všude rostou palmy, u plotu je husté pletivo proti hadům a vůbec je to tu pěkné. Moc lidí tu není.

Ve čtvrt na pět se svezu do Uehary, kde dnes opravdu chci najít nějakou restauraci, zjistím však, že všechny jsou otevřené až od půl sedmé, a tak si koupím mražený ananas a projdu se na pláž. Tentokrát i vlezu do vody, je krásně teplá a díky tomu, že jsem si s sebou vzal alespoň plavecké brýle, mohu koukat na korály, kterých je tu spousta sotva pár metrů od břehu, jsou krásně barevné, mají spoustu tvarů a hlavně mezi nimi plavou krásné barevné rybičky, je to moc pěkné. Potom si postavím hrad z písku, pokoukám se na malé potvůrky s ulitami, které tu po pláži běhají a už je čas jít se najíst.

Tentokrát se mi tedy podaří nalézt restauraci úspěšně a dokonce v ní mají i anglické menu. V kempu se vysprchuji a jdu si jako obvykle psát deníček. Před devátou se se mnou dají do řeči kluk a holka. Pozvou mne na saké, rozhovor je opět náročný, poněvadž ani oni anglicky mnoho nemluví, navíc nějak došli k přesvědčení, že umím japonsky víc, než ve skutečnosti, to bude asi vlivem toho saké. On se jmenuje Taró a pracuje v reklamní kanceláři, prý tam s nimi pracuje i nějaký Čech, nebo aspoň nějakého zná, jmenuje se Radek. Ona se jmenuje Tomi a žije se jako spisovatelka na volné noze. Upřesňuje to tak, že má prostě hodně volného času. Snažil jsem se zjistit, o čem vlastně píše. Nejspíš něco o keramice, ale možná taky na keramiku. Sepisuje to asi čtyřikrát do roka, jinak má volno. Nějak se dostaneme k písmu a místnímu vzdělávacímu systému. Oba si stěžují, že to s tím písmem pěkně upadá. Ještě než Japonci pořádali napůl s jižními Korejci mistrovství světa ve fotbale, byly zde všechny nápisy jen v kanji, nebyly přepsány ani v hiraganě, o latince ani nemluvě. Trochu mne to udivuje, jelikož jsem měl zato, že pomocí hiragany nápisy například na železničních stanicích přepisovali odjakživa kvůli dětem, které ve škole začínají katakanou a hiraganou. Po půl jedenácté mi to nějak stouplu do hlavy a jdu spát.

Pondělí 2. července

Ráno mne zase slunce vyhnalo ze stanu brzy, před odchodem pokonverzuji se starší dvojicí, jejíž stan se objevil nedaleko mého. Ráno na ně svítlo slunce ještě dřív než na ten můj, dokonce si ho přesunuli kus dál do stínu. Smysl tohoto úkonu jsem

docela nepochopil, protože jej pak sbalili a odešli pryč. Dáma byla oblečená jako ve skafandru. Podle svých slov mířili dnes k vodopádu Pinasaira, ale protože nakonec jeli autobusem na druhou stranu, i to se mi zdá podezřelé. Docela zvláště vypadalo i to, že zatímco ona měla celkem normální batoh, on si vzal kufr na kolečkách, tak s tím podle mne stejně nemohli jít nikam do přírody. Masa, když mne ráno potkal, říkal, že včera v noci viděl místní endemit divoké kočky, která je maskotem tohoto ostrova. Vědci ji popsali snad až v osmdesátých letech minulého století, počet kusů v odhadují současné době na osmdesát až dvě stě. Mimoto jsem viděl Masův podvodní fotoaparát, vypadá docela zajímavě, protože nemá žádný kryt, jen dva boční blesky a konstrukci pro držení a větší hledáček, zdá se, že bude vodotěsný. A je to mimochodem nikon. Je prý už dost starý, tedy pochopitelně kinofilmový.

Sám opustím kemp kolem deváté, abych stihl autobus v 9:17 směrem na východ. Nejdřív jsem si říkal, že bych si mohl dnes najít prostě nějakou pěknou pláž, koupat se a koukat se na korály, ale nakonec jsem si zajel prohlédnout ještě jednu místní atrakci, ostrůvek Yubu. Ten je spojen s Iriomote mělčinou, jež nejspíš za úplného odlivu ani není pod vodou, i za přílivu je tam však tak mělko, že by se člověk v pohodě probrouzдал na druhý břeh. Místo toho však můžete za třináct set jenů¹ nasednout na vůz tažený buvolem a těch asi dvě stě metrů přejet suchou nohou, trvá to skoro deset minut. Cestou vám bude řidič či řidička, nebo jak se to u takového vozíku jmenuje, povídat a třeba i prozpěvovat za současného drnkání na šanšin². Nejspíš to bude nějaká hoodně známá písnička, aby mohli znalí cestující zpívat sebou.

Na ostrůvku je ale kromě buvolů ráchajících se v rybníčku, aby přežili to vedro, i velmi pěkná botanická zahrada. Subtropickou botanickou zahradu nemá našinec příležitost spatřit každý den. Sice toho zrovna moc nekvetlo, ale byla tu spousta palem, jezírka s lekníny a vůbec spousta dalších stromů, keřů a rostlin, které u nás člověk nespátří. K lístku jsem dostal v restauraci jeden pohár ananasového džusu s ledem, který jsem si vypil v palmovém hájku. Poseděl jsem chvíli u moře. Začal odliv, který odkrývá mělčiny okolo. Od Iriomote k Išigaki se totiž táhne korálový útes, a tak jsou všechny ostrovy obklopené mělčinami, které se hodí ke šnorchlování, ale za odlivu ne tak už k plavání, protože to je tam sotva po kolena vody.

Zajdu si do restaurace na góju-čianpuri a po jedné se nechám odvézt, tentokrát řidičkou, na druhou stranu. Tentokrát se mi z jejího komentáře podařilo pochopit, že na začátku představuje táhnoucí buvolí krávu, její jméno a věk, téhle bylo sedm let. Většinou to totiž tahají krávy, býka jsem tam ani neviděl. Taky jsem tu viděl asi dva cizince, což mne skoro vylekalo, protože jinak jsem na Iriomote ještě žádného neviděl. V obchodě se suvenýry měli figuru holčičky, na níž vystavovali holčičkovské šaty, měla modré oči a světlé vlasy. I to mne na první pohled vylekalo, protože vypadala docela věrohodně.

Autobusem odjedu opět do Uehary a zbytek dne strávím na pláži. Připadá mi opravdu fantastické, že ležím na pláži hned vedle jednoho ze dvou přístupových přístavů, nádherně modré moře, jemný písek, korály a rybičky pár kroků od břehu, a přesto je tu kromě mně sotva pět šest dalších osob. Chcete-li nějakou přímořskou díru v Japonsku, doporučuji Iriomote, dá-li se to nazývat Japonsko.

K večeri plánuji dojít rybičky a chleba, a tak jdu po šesté zpět. Po jídle se pak natáhnou do houpací sítě, které tu mají rozvěšené a sladce podřimují usrkuje orion, protože jiný repelent proti komárům, kteří jsou tu velmi žraví, nemám. Kromě toho je to docela dobré pivo, asi nejlepší, co jsem zatím v Japonsku zkusil, škoda, že je k dostání jen na Okinawě a přilehlých ostrovech. Do toho podřimování mi dolehne volání: „Pítr.“ Vedle u stolu totiž sedí větší živá společnost Japonců, kteří zrovna večerí a zvou mne, abych se k nim přidal, asi se od Tara nebo jiného dozvěděli, jak se jmenuji.

Neuvařili si špatně, nějaké škeble, góju-čianpuri, a spousta dalšího. Od všeho ochutnám, ale moc toho nesním, protože už nemám moc hlad. Kromě toho mi nabídnou saké a šóču, které nalijí do vydlabaného ovoce, kterému se prý anglicky říká *passion fruit*. Na pohled to vypadá jako mango, ale má to spíš kyselou chuť, soudě podle příchuti, kterou z toho to saké dostalo. Nebylo to vůbec špatné. Prý to roste tady na Iriomote. Motá se kolem spousta psů, kteří jsou z toho jídla úplně hotoví, nejradyji posedávají na lavici u stolu, koukají vzrušeně na talíře a vyplazují dychtivě jazyk. Není jim to však nic platné. Povídám si se dvěma dámami, z nichž jedna umí docela anglicky, ta druhá méně, stále ale asi lépe, než já japonsky, ta je prý z Tokija, z čehož není zjevně nijak nadšená, ale někde bydlet musí. Nevím, proč se všichni diví, že z Iriomote mířím na Hókkaidó, když všude jinde prší. Ta, která umí anglicky sní o tom, že bude plavat v moři s delfíny a velrybami. Delfíny už viděla u ostrůvku Ogawara, ten je na přibližně stejné rovnoběžce jako Iriomote na jihovýchod od Tokija. Přes to, jak je od něj daleko, patří do Tokijské prefektury. Bude to nejspíš ještě větší díra, než Iriomote, protože se tam dá dostat jen lodí, což z Tokija trvá asi osm hodin. Prý je však také pokrytý pralesem a hlavně se kolem prohání hejna nádherných delfínů. Opravuji tedy doporučení ohledně té přímořské díry. Ta druhá dáma, která anglicky neumí moc dobře, si potom povzdechne, že bych se měl naučit japonsky, protože takhle je to s tou komunikací obtížné.

Asi v deset jdu spát, protože ráno musím vstát v šest.

Úterý 3. července

Ráno jsem opravdu vstal v šest, komáři zrovna byli v nejlepší kondici, stan byl mokrá od rosy, ale nedalo se nic dělat, sbalit jsem ho musel. Cestou od kempu jsem si vzpomněl, že jsem si na šňůře zapomněl plavky a ručník. Po chvíli rozmýšlení opřu batoh o svodidlo a rozběhnu se zpátky do kopce. Batoh i po deseti minutách najdu tam, kde jsem jej odložil, a svižně došel do přístavu právě včas, abych nastoupil na loď odražející v půl osmé směrem k Išigaki. Autobusem jsem dojel na letiště. V Naze mám na přestup asi čtyři hodiny, které využiji tím, že si do z úschovny vyzvednutého počítače píšu deníček.

¹Nebo jedenáct set sedmdesát, máte-li ten třídní autobusový lístek.

²Tak se jmenuje lokální verze šamisenu

Už při odletu z Nahy pak máme zpoždění, které se vyšplhá skoro na půl hodiny. V Komatsu pak musím čekat skoro dvě hodiny na autobus do JAISTu, chvíli uvažuji, že bych investoval do taxíku, ale pak radši ty peníze utratím za jídlo. Jeden zřízenec nebo řidič, který mi před tím vysvětloval, že opravdu musím čekat ty skoro dvě hodiny, mne pak přišel do haly upozornit, že už můžu nastupovat.

Dnešní noc plánuji strávit v kanceláři, protože z guesthousu jsem se už pochopitelně vystěhoval. Ještě se má JAIST co učit od naší malostranské budovy, protože tu nejsou na záchodech sprchy, umýt se tedy jdu do potoka k vodopádu, protože nevím, kde jinde by to šlo.

Středa 4. července

Kobayashi mimochodem odešel z kanceláře až v půl jedné ráno a vrátil se už v půl deváté, nevím, kdy se teda stihne vyspat. Kupodivu se mi i tentokrát podařilo sbalit, krámů mám zase tolik, jako kdybych jel na půl roku do Antarktidy, jenom nevím, kam dám jídlo a hlavně kam nacpu na zpáteční cestu všechny věci. To ale budu řešit až třetího srpna. Po půl dvanácté jedu do Niigaty, kde musím strávit noc, jelikož trajekt na Hókkaidó jezdí v půl jedenácté dopoledne, což je odtud nestihnutelné. Z Naoetsu tam sice jezdí trajekt i o půlnoci, ale ten pro změnu jezdí jen třikrát týdně, a dnes zrovna není ten správný den. Předpokládám, že teď už je to doopravdy na delší dobu poslední elektronický zápis. Ač psaní rukou nesnáším, nezbyde mi asi, než se k němu na příště vrátit. Navíc jsem ztratil červenou tužku, a tak už si nemohu psát data červeně, což je, jak uznáte, nepříjemné.

Cesta do Niigaty je dost nudná, venku je ošklivo a vlak tam z Kanazawy jede asi tři hodiny. Mezi Kakizaki a Kašivazaki jsem z okénka zahlédl na kopci minaret a mešitu, což mne docela překvapilo. V Niigatě se jdu ubytovat do hotelu, který jsem si včera operativně zarezervoval. Hned potom jdu hledat obchod. Bohužel mne nenapadlo podívat se nejprve vedle na nádraží, kde pochopitelně byla velká samoobsluha, a šel jsem místo toho do centra. Prošel jsem se v mírném dešti asi půl kilometru po hlavní ulici, než jsem našel jinou samoobsluhu, ale v určitém smyslu se to vyplatilo, jelikož tady měli samoobslužné pokladny. Sice jsem se neodvážil k nim jít, jelikož na nich určitě bylo japonské ovládní, ale i tak jsem na to chvíli zíral. Bylo jich asi osm a postávala u nich jen jedna pokladní, která zřejmě radila lidem, jak s tím mají zacházet. Každý si tam prostě nechal přečíst čárové kódy ze zboží a pak to zaplatil jako v jakémkoli jiném automatu.

Hledám potom ještě nějakou jídelnu, což není tak jednoduché, protože nějak nevidím nic vhodného, nakonec vlezu do poněkud podivně vyhlížející vývařovny, kde se sedí jen u pultu. Jídlo se objednává u automatu, není to sice něco slavného, ale na najedení to stačí. Niigata jinak neskýtá žádné zvláštní požitky, všechna japonská města vypadají v podstatě stejně šedivě a tohle není žádnou vyjímkou.

Čtvrtek 5. července

Vstal jsem už v sedm, abych stihl včas dojet k trajektu. Z LP jsem se dozvěděl, že tam jezdí autobus číslo tři a takové věci se zde naštěstí tolik nemění. Venku stále prší, nijak překvapivě v tuto roční dobou. Prodávač samozřejmě neumí anglicky, a musí si na mne proto přivolat posilu. Lístek do nejnižší druhé třídy mne stojí pět a půl tisíce jenů, jde o místo v kajutě pro tučt cestujících, nejsou v ní postele, ale měkký koberec a připravené polštáře a deky tak, aby si člověk mohl lehnout. Je to docela pohodlné a ani si nemusím vytahovat spacák.

Osmnáct hodin je docela dlouhá doba, a tak mne překvapilo, jak rychle to uteklo. Venku je stále ošklivo, což je škoda, protože kde jinde by mohl člověk pozorovat skutečně krásný západ slunce nad mořem. Musím říct, že mi to přišlo jako velmi pohodlný způsob cestování, k obědu i večeři otevřeli restauraci, kde dobře vařili, jinak tu byla kavárna. Kino ani hernu jsem pravda neocenal, ale zato jsem nemohl nevyužít horkých lázní se saunou, sedět v horkém bazénu a koukat z okna na moře s vědomím, že jím driftuji k severu, to je věru pěkný pocit. Ženy při tom mají v tomto směru navíc výhled k západu, ale jak zmíněno, je stejně zataženo, a tak není o co stát a navíc je tou dobou večeře. Za tu lázeň se už nic navíc neplatí, což pochopitelně neplatí o jídle v restauraci. Při večeři jsem si všiml další technické vymoženosti, automatu na točení piva, člověk si dá půllitr na podložku, automat jej nejprve nakloní, aby pivo stékalo po skle a nepěnilo, na závěr ji naopak srovná, aby se udělala normalizovaně silná vrstva pěny. Opravdu perfektně natočený půllitr.

Pátek 6. července

V Otaru jsme přesně podle jízdního řádu, i když osobně bych tak hodinové zpoždění neodmítl. Podle jízdního řádu totiž znamená, že jsme tu v půl páté ráno a už v půl čtvrté nás začali budit. V tu chvíli se samozřejmě nejlépe spalo, a to i proto, že v té kajutě pro tučt lidí nás bylo jen pět. Venku navíc prší úplně stejně jako na Honšú. Na pevné zemi přemyslím, jak se dostat na nádraží. Dá se se mnou do řeči jeden mladý Japonec, který k mému potěšení mluví dobře anglicky. Sdělí mi, že autobus na nádraží jede až v osm, a tak s ním jdu nakonec pěšky na nejbližší stanici, Otaru Čikko. Není to ta hlavní a ani není v pro mne výhodném směru, a tak nestihnu první spoj, který jsem si dopředu našel, vzhledem k počasí je to myslím celkem jedno.

Ten kluk se jmenuje Nerí, nebo tak nějak. Pracuje v Naganu v nějakém rekreačním hotelu. Má to tam rád, protože okolo jsou hory a do nich zřejmě rád chodí, a to i v zimě. Před tím pracoval osm let v Tokiju, kde se mu však nelíbilo. Na Hókkaidu byl dosud vždy jen pracovní, dnes se sem tedy poprvé vydal jako turista. Příroda však není jeho prvotním cílem. Jednak sem přijel

navštívit kamaráda, který bydlí v Sapporu, pak si půjčí auto a porozhlédne se s ním kolem. Dnes však ještě stráví prohlídkou Otaru, neboť je zde zrovna jakýsi lokální festival.

Na zastávce čekáme asi hodinu. Pomůže mi najít z hlavní stanice v Otaru autobus, který je v Niseku v 9:22. Z Otaru toho tedy mnoho nevidím, i když podle všeho má být pěkné. Na všech fotkách z Otaru je takový kanál, kolem něž stojí plynové lampy. Ale když stejně prší, na žádnou romantickou procházku pod plynovými lampami se mi nechťelo. Na hlavní nádraží jsou to jen dvě zastávky za dvě stě jenů. Za dalších třináct set devadesát jenů se pak dostanu zmíněným autobusem do Niseka. Ze začátku v něm podřimují, pak se i koukám kolem. Krajina je opravdu dost odlišná od hlavních japonských ostrovů. Najdou se sice sem tam i rýžoviště, ale jinak jsou tu často velká pole jako v Evropě. Hókkaidó je totiž jen řídce osídleno, protože Japonci s jeho kolonizací začali až v druhé polovině devatenáctého století. Autobus do Gošiki onsenu mi pak v Niseku málem ujel, protože jsem se prošel podívat pár kroků stranou na nádraží, ale řidič mi sám zastaví, mám podezření, že je to ten, který mne sem vezl i z Otaru. Sám se zeptal, nejedu-li do hor. Tato cesta do kopce stála sedm set osmdesát jenů.

Gošiki onsen se nachází v sedle pod Niseko Annupuri. Jde opravdu jen o onsen s hotelem. Vedle parkoviště je navíc tábořiště. Porozhlédnuv se kolem, dojdu k němu. Na parkovišti jsou zrovna tři vojenské nákladáky, poblíž nichž postává malá skupinka vojáků, snad řidičů. Už cestou nahoru jsem si všiml tréninkového centra japonské armády. V budce najdu zodpovědnou osobu a zaplatím jí tři sta jenů za noc. LP přitom zmiňovala pět set, některé ceny mohou kupodivu i klesat. Sprchy tu nejsou, asi by byly zbytečné, když jsou hned vedle do devíti večer otevřené horké lázně.

Původně jsem dnes měl v úmyslu projít si dnes šestihodinové kolečko, které po místních kopcích doporučuje LP, ale protože je stále zataženo a moc jsem se v noci nevyspal, vylezu si jen na blízkou Niseko Annupuri (1308m). Cestou se u *tozan postu* zapíšu do sešitu, protože tak se to tu na začátku každé túry patří. Kolonky jsou nadepsané samozřejmě jen japonsky, a tak kdoví, co jsem vlastně vyplnil. Cestou nahoru potkávám hlavně sestupující. Dokonce šla dolů i jedna samotná Indoevropanka, kromě toho jsem minul i větší skupinu vojáků a jedné vojačky. Shora by byl krásný rozhled, nebylo-li by bylo tak oblačno a zamženo. Zítřka i pozítří má být nicméně podle pána z kempu krásně. Už nyní se to trochu lepší. I tak je kužel Yótei-zan vidět pěkně a na majestátnosti mu to nikterak neubírá. Cesta nahoru mi nezabrala ani hodinu, ale šel jsem docela svižně, na vrcholu jsem byl asi v jednu, kdybych si dal trochu na čas, dorazil bych už v podstatně lepším počasí, mraky se totiž později roztrhaly. Cestou dolů pak potkávám ještě lidi, které jsem míjel už cestou nahoru proti sobě. Jako všichni mám pochopitelně na batohu rolničku, mám tedy pocit, jako by za mnou stále pochodovalo stádo ovcí. I přes cinkot rolničky však spatřím malé pruhované zvrátčko, vypadá trochu jako malá veverka, ale nemá tak chundelatý ocas. Viděl jsem ji zde ještě několikrát, později jsem si našel, že jde o deňku sibiřskou³. Les je tu mimochodem složen zejména s břízy s hustým podrostem zde obvyklé vysoké trávy s širokými listy. Na vrcholu i v třinácti stech osmi metrech se najdou zakrslé listnaté stromy, snad půjde o nějaký druh vrby.

Dole jsem asi ve dvě, to se už pochopitelně vyčasil, ale do kopce se kvůli tomu vracet nebudu. Místo toho si zajdu za pět set jenů vyráchat v horké siričité lázni. Nemá to chybu. Asi hodinu se pak válím na sluníčku, pak mi mou idylku zkazí jakési mraky. Klima je tu jinak naprosto dokonalé, ani horko, ani zima, ani vlhko, ani sucho, prostě tak akorát. Všechno kolem je navíc krásně zelené, prostě krása. Asi v pět si uvařím rýži s lososem z konzervy a poté popíjím čaj, k němuž jsem zakousnul kitkat s čajovou polevou, mnohem lepší než s čokoládovou. Akorát se vyrojilo hrozně moc komárů. Kemp je docela velký a přesto, že je pátek, je v něm jen asi šest stanů. Ve stanech jsou navíc většinou cyklisté.

Sobota 7. července

Ráno jsem vstal už před šestou i bez budíku, který jsem si na tuto hodinu nařídil. Tou dobou už byla samozřejmě většina stanů pryč. Už před sedmou jsem tedy mohl vyrazit na výlet. Mám v plánu obejít aspoň většinu toho šestihodinového kolečka, které po Niseku navrhuje LP, limituje mne jen to, že bych rád stihl autobus dolů, protože se dnes chci přesunout pod Yótei-zan. Krajina je opravdu zajímavá, sírově bílý kámen prosvítá na řadě zakrslými stromky porostlých sopečných vršků. Kde nejsou stromky, roste hustá vysoká bambusová tráva. Kde neroste ani ta, mají prostor pěkné kytičky. Cesta není nijak zvlášť značená, ale protože mezi hustou travou je jen jedna pěšina, nečiní to žádné obtíže. Mimo tu pěšinu by se totiž člověku šlo jen těžko. Niseko je mimochodem v zimě populárním lyžařským střediskem, nejvíc vleků je asi na svahu Niseko Annupuri otočeném do hlubokého údolí mezi ní a Yótei-zan.

Vystoupám kousek po schodech nad údolí, odtud je cesta již mírnější. Zanedlouho minu odbočku na Iwaonupuri (1116m) a ještě jednu odbočku k jezeru Ó-numa, kterou se sem budu vracet. Následuje sestup na plošinu se skalkami a výstup na dvojvrchol Nitonupuri (1080m). Slovo *nupuri* asi pochází z ainuštiny, jelikož je všude psané v katakaně, stejně tak všechny související názvy kopců. Od rána jsem nikoho nepotkal, ačkoli v sešitu v *tozan-postu* jsem pár dnešních zápisů našel. Dotyční možná mířili jen na Iwaonupuri. Zato jsem viděl na cestě pár kamenů se třemi rovnoběžnými škrábacími, možná to bylo od medvěda. Celý den je mimochodem krásně jasno. Za silnicí, k níž jsem sklesal je ještě Čisenupuri (1134m) a jezero Čó-numa, ale po chvíli uvažování se rozhodnu tyhle atrakce vynechat a zkrátit si cestu po silnici k mokřadu Ójači, kde se zase napojím na cestu zpět. Na silnici, po které mnoho aut nejezdí, pak uvidím obří housenku. Opodál slyším z houští napravo rolničky a hlasy, nevím, co tam ti lidé hledají, asi kytičky.

Po mokřadu vede povalový chodníček, který začíná u parkoviště. Jelikož se jedná o místo vyhlášené květy, je mezi Japonci populární. Na chvíli si sednu na chodníček a nasvačím se, cestou potom opravdu potkám hned několik pěkných květů, kdybych snad přehlédl ty, které jsou trochu dál od chodníčku, nasměrovaly by mne k nim pěšinky. Tráva je tu jinak vysoká asi dva metry, a tak se po mokřadu mohu rozhlédnout až začnu stoupat vzhůru k jezeru Ó-numa. S Iwaonupuri v pozadí vypadá opravdu moc

³Japonsky *sima-risu*, latinsky *tamias sibiricus*, jinak i burunduk.

pěkně, stejně jako na fotce v LP, i když tam si ta jezera popletli. Odtud sestoupím k potoku, kolem nějž jsou znatelné pozůstatky těžby síry, trochu je to tu ještě cítit. Hlavně to tu ale vypadá jako na divokém západě. Při výstupu zpět pod Iwaonupuri (1116m) potkám i dva cizince. Tentokrát odbočku neminu a nahoru si vystoupím, abych vynahradil svou lenost pod Čisenupuri. Stálo to rozhodně za to, vrchol je celý bílý od síry, a tak to vypadá skoro jako na Měsíci, zvlášť, když je tu ještě zbytek kráteru. Směrem k východu se mi pak z vrcholu otevře pohled na Niseko Annupuri s Yótei-zan v pozadí přesně tak, jak je to vyfocené v LP. Polední slunce na to sice není ideální, ale ráno by to bylo jen horší. A nebyl by to správný hókkaidský vrchol, aby tu nebyla pěkná kytička. Ačkoli jsem relativně nízko, i zde se najdou zbytky sněhu. Tady na vrcholu už bylo lidí docela hodně.

Dole v sedle jsem slabě po poledni. Mohl bych se sbalit a zajít nejprve do onsenu, ale ještě si u kiosku se suvenýry zkusím prozkoumat jízdni řády. Pán zevnitř si mne všimne a donese mi je i na letáku. Je to celé japonsky, a tak se v tom moc nevyznám. Raději to s ním jdu ještě skonzultovat. On mi potom vysvětluje, že ve 13:20 mi jede autobus do Kutčanu, později i do Niseka. Zajímavé je, že přepis názvů stanic do latinky, čili rómadží, činí prodavači suvenýrů jisté obtíže. Už dřív jsem si všiml, že i Jamamoto sensei měl občas problémy zapsat něco v latince. Jsou tam autobusy, které venku na tom jízdni řádu nejsou. V 13:20 se tedy svezu do Kutčanu. Sbaliv se, dojdu na zastávku k již čekajícímu autobusu. Řidič je někde poblíž, uvnitř sedí jen jeden cestující, kterého se japonsky zeptám, jestli je to opravdu autobus do Kutčanu. On mi odpovídá anglicky, že ano. Anglicky mluví velmi dobře, je z Tokija a byl už i v Čechách, bavíme se o Hókkaidu, přitom mi schvaluje moje plány, jen by doporučil vydat se i do Širetoka, které jsem zahrnul, protože je příliš daleko na severovýchodě a hlavně tam žije hodně medvědů, tak asi není dobrý nápad, abych tam chodil sám. Na zítřek mi doporučuje vyrazit časně, než bude horko. Dává mi i anglicky popsaný plánek Kutčanu, na kterém mi ukazuje supermarket vedle železniční stanice, u níž posléze vystupujeme.

Protože mám asi tři čtvrtě hodiny na přestup, zajdu si dokoupit pár drobností. Dostanu kulinářsky experimentátorskou náladu, a tak nakoupím spoustu věcí, jako tofu, lilek, řasy, miso polévku i celestýnské nudle a pažitku do ní, zavařované sójové fazole a k tomu všemu nudle na sobu. Potom se svezu autobusem pod Yótei-zan, z hlavní silnice je pěkně vidět celý kužel, odtud mne čekají ještě skoro dva kilometry do mírného kopce do kempu. Poblíž je jezero, vzniklé zřejmě zatopením kráteru, je velmi hluboko, takže k němu musím jít dolů a pak zase nahoru. Projít se k němu ale musím, jelikož se chci umýt. Cestou nahoru pak málem šlápnu na nějakého hada.

Tábořiště je hned vedle parkoviště a je pokryté jemným prachovým pískem, což není nic moc. Na parkovišti je hodně aut, však k nim také brzy začínají sestupovat davy shora a odjíždět pryč. Na noc tu včetně mého zbyde osm stanů. Uvařím si jednu porci těch soba nudlí s lilkem, pórkem, paprikou a sójovými fazolemi osmaženými na oleji. Dal jsem si do toho i práškovou kombu řasu, ale asi jsem jí tam dal málo, protože ji skoro necítím. Hlavně jsem si to málo osolil. K tomu jsem si přidal ještě takové porézní tofu, nejdřív jsem ho jenom namočil, ale to nestačilo a musel jsem ho chvíli povařit. Před tím jsem si dal i miso polévku, která se opravdu vydařila a dohromady toho bylo hrozně moc, tak jsem se tím docela přejedl. Hmm, a zase jsem si zapomněl koupit repelent, těch komárů je tu přitom až hrůza.

Neděle 8. července

Když jsem byl nucen v půl čtvrté na chvíli vylézt ze stanu, všiml jsem si s překvapením toho, že jeden stan už zmizel, není divu, vždyť už se začalo rozednívat. Před pátou pak bylo v táboře už tolik hluku, že nemohu spát, a tak také začnu vstávat. Na cestu vyrazím v půl sedmé, kdy jsou už všichni Japonci dávno na cestě. Pozoroval jsem je při snídani, jak procházejí kolem do kopce, a teď už vyrazím zcela sám. Postup nahoru je devíti postupovými body rozdělen na deset úseků, první je ještě úplně dole, druhý v začátku nejprudšího stoupání, devátý pak až kousek pod vrcholem. Stoupání je docela zábavné, sestup bude horší. Po krátkém rovném úseku dojdu pod skutečný kopec, odkud se cesta krouží vzhůru. Strmost se postupně zvyšuje, není divu, Yótei-zan (1893m) je opravdu dokonale kuželová sopka. Protože parkoviště s tábořištěm jsou v asi třech stech metrech, zatímco vrchol v osmnácti stech devadesáti třech metrech, procházím postupně všemi hókkaidskými vegetačními stupni, do vysokého listnatého lesa se postupně mísí smrk a sachalinská jedle, rychle se však les snižuje a řídne až nahoře roste jen kosodřevina, tráva a v neposlední řadě krásné kytičky, kvůli kterým sem konečně Japonci lezou. Někde poblíž cesty vede podle mapy i skialpinistická trasa, ale v terénu jsem si jí nějak nevšiml. Po téhle cestě by jet nešlo a jinde jsou i docela nahoře ač zakrslé přece stále dvoumetrové stromky.

Na čtvrté stanici začínám zase předcházet ty Japonce, kteří mne zdravili při snídani cestou nahoru. Cestou jsem potkal dva cizince, již sestupující, ten druhý mne překvapil tím, že měl na zádech lyže a lyžařské boty. Divil jsem se nahlas, je-li nahoře tolik sněhu, ale odpovědi jsem bohužel nerozuměl. Vrchol vyhlížím už nedočkavě, jelikož se na něm plánuji zastavit na oběd. Je naprosto fantastický, nejenže je odtud krásný rozhled, zvlášť na jezero Tóya u moře na východě a na Niseko na západě, a že je tu plno kytiček, právě v červenci jich tu totiž kvete nejvíc, ale hlavně je tu dokonale kruhový a hluboký kráter, kolem kterého jdu potom dohromady asi hodinu. Vedle jsou ještě asi dva menší a mělké krátery. Ten hlavní kráter je hluboký asi sto sedmdesát metrů. Je tu i dost sněhových polí a dole na dně je pochopitelně jezírko, sopka už je dlouho čas vyhaslá. Vnitřní stěny kráteru jsou kupodivu zarostlé kosodřevinou a travou, ačkoli jeho hrany jsou docela skalnaté.

Na nejvyšším bodu (1893m) se po obědě ještě chvíli válím, cesta sem mi z tábořiště trvala asi tři a půl hodiny, z toho na hranu kráteru tři. Mapa přitom na hranu kráteru odhaduje čtyři. Obejdu si kráter dokolečka a ještě se na něj chvíli koukám z druhé strany. V jednom místě jsem si všiml ptačího hnízda s asi dvěma malými ptáčaty. Bylo úplně u cesty, musel si to tam postavit nějaký pták, který je tu prvně. Jinými slovy, takový hloupý pták si snad ani nezaslouží předat geny další generaci, i když ta mláďata za to nemohou, že teď nejspíš musí obvykle přes den hladovět. Sestupovat pak začínám v půl jedné, dole jsem asi ve čtvrt na čtyři. Cestou jsem zase viděl dvě deňky sibiřské. Průvodce LP mimochodem odhadoval cestu nahoru i

dolů s kolečkem kolem kráteru na osm až deset hodin, uvážím-li, že jsem se nahore nejméně hodinu darmo poflakoval, jsou jeho spodní odhady pro mne odpovídající. Cestou dolů jsem potkal i pár lidí, kteří stoupali nahoru, stejně tak jsem ráno cestou nahoru potkal docela hodně lidí klesat dolů. Možná, že řada z nich nocovala v neobsluhované útulně pod vrcholem a šla se podívat na východ Slunce, to by se tak dalo od Japonců čekat.

Hned se jdu vykoupat zase dolů k tomu jezeru, potom si vyperu kraťasy, abych zítra ve vlaku moc nesmrđel a pak si jdu uvařit špagety. Po večeri jsem pak zkusil svou cestovní soupravu na čajový obřad, je vážně úžasná. Dnes tu moc lidí nezůstalo. Se stanem je tu jeden kluk na kole, který postává v lese a kouká s dalekohledem po ptácích. Zítra odjede zase pryč, nahoru ani nejde. Potom sem přijel autem jeden kluk, který si postavil stan a odjel zase pryč. Taky se tu objevil pán, který přijel autem a prohodil se mnou pár slov japonsky. Nahoru jde zítra a dnes bude spát v autě. Celý den bylo krásně jasno.

Ti Japonci by zasloužili, aby je benzín stál aspoň pětkrát víc. Už dřív jsem si všiml, že u obchodu obvykle nevypínají motor, když jdou nakupovat⁴. Teď na tomto parkovišti není neobvyklé, že v autě sedí Japonec a motor běží jen kvůli klimatizaci. A to i navečer, kdy není žádné vedro, vzduch je vlhý a jediné, co kazí atmosféru, jsou komáři. Včera jsem si všiml, že jeden pán takhle seděl v autě, motor zapnutý, klimatizace naplno a pán kouří, a má tedy otevřené okýnko. To, že taxikáři takhle sedí ve městě a při čekání na zákazníka si chladí auto klimatizací je také naprosto běžné. Litr benzínu tu totiž stojí 130 jenů, což je i v přepočtu asi dvacet korun. Reálně je to asi tak, jako by u nás ten benzín stál tak sedm, osm korun, přitom stojí skoro čtyřikrát víc.

Pondělí 9. července

V půl čtvrté začal ve vedlejším stanu zvonit budík a pak už rachot nepřestal, takže ani nevadilo, že se mi budík v půl šesté zastavil. Ačkoli ty časy na první pohled vypadají opravdu hrozně, je potřeba si uvědomit, že v Japonsku není letní čas a navíc, jakkoli jsou japonské ostrovy roztažené od západu k východu a nazpátek, patří do jednoho časového pásma. I teď na začátku července se proto na Hókkaidu v osm začne stmívat a v devět je už tma. Na jihozápadě na Okinawě a pak na Iriomotě to bylo znatelně posunutě. Navíc je tu taková zvláštní anomálie, že Vladivostok je v zimě o hodinu a v létě o dvě hodiny posunutý dozadu, tedy když je tady v létě devět hodin, ve Vladivostoku je jedenáct, a to přesto, že je odtud Vladivostok na severozápad.

V sedm čtyřicet tři jsem už dole ve vesnici nastoupil do autobusu, který mne v devět dvacet dva dovezl do Otaru. Zde jsem v 10:04 nastoupil do vlaku a po krátké chvíli dojel do Sappora. Tady jsem asi hodinu a půl čekal, protože rychlík do Kušira mi jel až devět minut před polednem, tak jsem se tu aspoň stávil na nudle. Krajina je opravdu pěkná, spousta krásných lesů a kopců, mezi nimi širá pole, vesničky a pastviny, opravdu by člověk při pohledu z okna málem zapomněl, že je stále v Japonsku. Je fascinující, že v jedné zemi je tolik různých typů krajiny. V Kuširu však nastává návrat do reality, jelikož jde o typické japonské město, tedy šedivou zmrť spíš méně vzhledných věžáků. Ačkoli i tady je cítit víc prostoru než na Honšú.

Náladě a pocitu z města ani nepřidá, když je jako dnes zataženo a nevlídno. Jsem tu v patnáct čtyřicet tři, a tak ještě stihnu přestup na autobus v sedmnáct dvacet do Akan Kohanu. To jsem rád, poněvadž hotel by se mi tu hledat nechtělo. Z dálky jsem zahlédl pár adventistů, nebo co je to za sektáře v obleku, nemohu se mýlit, i štítky na klopě měli stejné, jen japonské. Vedle nádraží je kostel, policejní stanice má nápis i rusky. Už před Otaru jsem si všiml jednoho azbukového nápisu na nějaké dopravní společnosti. Není divu, do Ruska to mají blíž, než leckam do Japonska. Několik kluků ve školních uniformách se se mnou dalo do řeči, asi jsem pro ně byl pěkná atrakce a chtěli si pocvičit angličtinu. Ptali se, odkud jsem a kam jedu, co mám rád za sport, ačkoli v tomto bodě jsem s orientáčkem dopadl jako obvykle, totiž nevěděli, o čem mluví.

Hledám zde bankomat, ale všechny jsou jen japonsky a do něčeho, čemu nerozumím, se mi ještě dnes dávat kartu nechce. Nakonec uspějí na poště. Sice mi tu mou kartu místní banky z Hokuriku nechtěl automat schroustat, ale obsluha pošty tam něco našla, aby to šlo. Potom jsem si všiml, že poštovní bankomat byl i na nádraží, ale tam nebyla obsluha, a tak bych tu asi pohořel.

Do Akan Kohanu jel potom autobus dvě hodiny, kolem byly stále krásné a hluboké lesy, většinou rovina, ale později se začaly zvedat i kopečky. Pole, pastviny, vesničky. Občas, zvláště ke konci cesty, jede ten autobus třeba dvacet kilometrů bez významnějších známek civilizace, čemuž jsem už za tu dobu v Japonsku opravdu odvykl. Kemp najdu snadno, recepce je už zavřená, a tak to zaplatím až ráno. Nemají tu sice onsen, i když jinak je jich v Akan Kohanu dost, ale mají tu budku se stolem, pod nímž teče horká minerální voda, do které si člověk dá nohy. Není to špatné. Povečeřím tedy tady. Pár pánů z vedlejších stanů si sem potom přisedne. Někdo z nich umí i trochu anglicky, a tak se mne mohou zeptat, odkud jsem a tak. Vzpomínají na Zátopka a Čáslavskou. Mihnou se tu ještě nějaké dvě slečny, ale jinak tu moc stanů není. Asi v deset jdu spát.

Úterý 10. července

Ráno je pořád zataženo, pěkná zima a chvílemi i jemně mrholí. Nasnídám se u té nožní lázně a píšu si deníček. Před osmou sice na chvíli zasvítilo slunce, ale ani tak to počasí nevypadá příliš nadějně. Časně ráno jsem viděl přeběhnout mezi stany i bájnou severskou lišku, která je tu jednak hrozně drzá a navíc roznáší po Hókkaidu echinokoka. To je takový parazit, který pak rozežírá člověku vnitřnosti, dá se ve vodě zabít převařením nebo se dá odfiltrovat, kupodivu na něj nezabírají chemické desinfekce vody.

⁴V Japan Times si na to nedávno stěžoval nějaký čtenář v dopise, popisoval, že to takhle chvíli pozoroval a když zjistil, že osmdesát procent návštěvníků obchodu nechávalo motor běžet přesto, že na dveřích obchodu byla cedule vybízející je k opaku, začal jim pak ty motory prostě vypínat. Což mimo jiné znamená, že si ti Japonci ani auta nezamykají, což také o něčem svědčí.

Dnešek jsem nakonec úplně proflákal, protože počasí by se dalo po celý den popsat stále stejně jako v prvním dnešním souvětí. Recepce byla zavřená ještě i v devět ráno, kdy jsem se šel projít po městě. Na příjezdové cestě na parkoviště se mi pak otevřel zajímavý obrázek, dva havrani hodovali na mrtvé kočce rozplácnuté uprostřed silnice. Ainu Kotan, čili ainujská vesnička, který tu mají jako jednu z atrakcí, je tvořen jen slaměnou chýší v lese, a větším náměstím z dřevěných domků s dost zvláštní architekturou. Jeho hornímu konci vévodí divadlo, kde několikrát denně provozují ukázkou ainujských tanců. V domcích okolo náměstí pak místní Ainuové prodávají dřevěné vyřezávané suvenýry, které zde i sami tvoří, vypadají docela pěkně. Na dolním konci, který míří k centru celého Akan Kohanu, je pak náměstí uzavřeno velkou dřevěnou branou, jejíž vrchol zdobí obrovský vyřezávaný orel. Porůznu pak stojí vyřezávané totemy, zejména kolem divadla. Celé je to trochu podvod v tom smyslu, že dokud nezačali Hókkaidó v druhé polovině devatenáctého století osidlovat Japonci, vedli Ainuové kočovný život a žádné vesnice si nestavěli. Ještě možná ty slaměné chýše, ale asi ne žádné větší dřevěné domy.

Akan Kohan je jinak lázeňské městečko na břehu jezera Akan. Sám jsem sem přijel v úmyslu vystoupit na Meakan-dake, což je jedna z neaktivnějších sopek přinejmenším na Hókkaidu. Snad se mi to zítra podaří. Projdu se k turistickým informacím, kde se vyptám na počasí. Zítra by snad mohlo být lépe a pozítří ještě lépe, tak jen aby jim to vyšlo. Na autobusovém nádraží si pak od paní za okénkem zeptám, kdy jezdí autobusy k začátku cesty na Meakan-dake. Nahoru by sice snad šlo jít i přímo zdola z Akan Kohanu, ale to mi přijde zbytečné. Jakž takž to japonsky vykomunikuji. Paní za okénkem je velmi ochotná a ještě mi jde ven ukázat autobus, který jezdí kolem Akan Kohanu. Na závěr, když už nehrozí, že bych se chtěl něco podstatného dozvědět, přizná se, že se učí anglicky, příliš jí to však ještě nejde. Podívám se také, kde jsou zde veřejné lázně, otevřeno mají od devíti ráno do devíti večer, stavím se tu tedy až navečer.

Lesem při břehu jezera se pak projdu jen kousek za městečko k *bokke*, toto slovo pochází z ainujského a označuje sirné bahenní výpary, při nichž se v bahně tvoří velké bubliny. Všude kolem je napsáno i anglicky, že je to děsně nebezpečné a že za plot nemáme chodit, jelikož bychom se spálili a vůbec by to s námi dobře nedopadlo. Zpátky v městečku si potom cestou do kempu v jedné pekárně a kavárně v jednom dám čaj a něco malého. Teď už v recepci konečně někdo je. Za noc zaplatím šest set třicet jenů, ale nelze to rovnou zaplatit za příští noci dopředu, místo toho sem budu muset přijít každý den. No, to teda nevím, když tu pořád nejsou. Sprchu a pračku mají navíc otevřenou jen do pěti. A to vlastně nevím, jestli ta paní pochopila, že jsem dorazil už včera, a tak ani netuším, za kterou noc jsem vlastně zaplatil, ačkoli si myslím, že tu včerejší noc mi nepočítala.

Chvilí podřimuju ve stanu, než se před jednou přece rozhodnu vstát a podívat se na ty ainujské tanečky v divadle. Když jsem došel k pokladně, musel jsem se zeptat, jestli jsem tu správně a hlavně ve správný čas, protože ačkoli do jedné hodiny zbývají asi tři minuty, sál zeje prázdnou. Paní v pokladně mne však ujistí, že produkce se odehraje, i když jsem sám. Dostanu i rádio, do kterého mi pouští anglický komentář. Je to docela zajímavé, soubor je tvořen skupinou tanečnic s pouze jedním tanečником. Všichni mají pěkné barevné kroje. Tanečků je několik, i když už bych je asi nedokázal popsat. Ke konci pak hrají na takové dřevěné nástroje, kterým přezdívali *ainujská harfa*. Jde o proužek dřeva z listnatého stromu, v němž je vyříznutý jazýček, rozkmitávaný tím, že do toho proužku brnkáte prstem, zatímco jeho druhý konec držíte v druhé ruce. Druhá verze má na jazýčku provázek, za který se tahá místo brnkání. Hrají na to dvě tanečnice, každá na jednu verzi. Zní to pěkně a hlavně hlasitě, což je ale jenom tím, že s tím brnkají u mikrofonu, jinak to není skoro slyšet. Při jednom kratochvilném tanečku, obvykle provozovaném za účelem obveselení hostů, si dvě tanečnice házejí dřevěným tácem, který si potom hodí párkrát i se mnou. Navíc nakonec vyzvou publikum, aby se k nim přidalo na pódium na úplně závěrečný tanec, celé publikum se zvedne a k tanečku se připojím. Jde o kolový tanec, který opravdu není nijak těžký. Potom mi tanečníci poděkují za pozornost a to je vše.

Vedle divadla je mimochodem ještě muzeum jezera a lesa, kde mají hlavně vyřezávaná zvířata, žijící okolo. Mimoto tu mají vystavené i zvláštní řasové kuličky, kterým se říká *marimo* a které jsou jednou z místních atrakcí, protože něco podobného je kromě Hókkaida jen na Islandu a v Estonsku. Jde o nějakou řasu, která tvoří takovou zelenou kouli, někdy i dost velkou. Třetina suvenýrů je zde pak inspirována těmito koulemi a na druhou stranu jezera, kde ty řasy rostou, jezdí i vyhlídková loď. Další třetina suvenýrů se pak týká místního hnědého medvěda, jemuž říkají *higuma*. V obchodech pak prodávají různé samolepky, trička či desky s kresbou hlavy řvoucího medvěda, kolem nějž je obvykle nápis: „Higuma, the most fierce animal in Hókkaidó“. Na několika místech jej mají před obchody i vycpaného, obvykle stojícího v nějaké bojovné pozici. Podle všeho se dorůstá i víc než dvou metrů, takže je to pěkný kus.

Vůbec je tu docela mrtvo. Výletní loď jezdí po jezeře prázdné, stejně i autobus, který jezdí okolo Akan Kohanu. I v divadle jsem byl sám, a tak mi to trochu připomíná jednu známou Bradburyho povídku, všechno sice funguje jak má, ale není tu nikdo, kdo by to využíval.

Nakoupiv benzín do kanystru, necelý litr za sto sedmáct jenů, vyrazím do centra najít restauraci, kde si dám studené zelené nudle s tempurou, která se jim opravdu moc povedla. Jenom jsem se teprve potom dočetl v LP, jak se to má jíst, že wasabi a jarní cibulka se mají rozmíchat do sojovky, v níž se pak mají namáčet i tempura i nudle, takže jsem to teď jedl trochu špatně. Cestou jsem si u jednoho ze stánků koupil tu ainujskou harfu, a to v obou verzích, teď po jídle jsem si ji šel do lesa na lavičku zkusit. Na tu neprovázkovou se mi podaří zahrát celkem snadno, ale tu s provázkem ne a ne rozezvuchet. Později se mi to občas podařilo, ale šlo jen o výjimku.

To už přišel čas na lázně, kde jsem se konečně trochu zahřál, cestou do kempu si koupím jenom jogurt a džus a doufám, že se do zítřka počasí zlepší. V kempu pak zase večer pobíhala jedna liška, tahle byla dost vypelichaná. Objevili se tu nějakí cizinci, což byli první, které jsem dnes viděl. Starší pár, podle řeči asi španělský, a s nimi jeden Japonec, který jim dost dlouho vařil večeři.

Středa 11. července

Ačkoli počasí vypadalo poránu stále stejně nevlídně, řekl jsem si, že to risknu, a vyvezl se v půl sedmé autobusem k Meakan onsenu, odkud vede cesta na vrchol. Seděl jsem v tom autobusu sám. Zde jsem pak chvíli postával, čekaje na lepší počasí, které se však nedostavilo. Potom mne napadlo projít se k *tozan postu* u začátku trasy a podívat se do sešitu, jestli tam nahoru dnes vůbec někdo šel. Nejen, že v sešitu bylo hned několik záznamů, za mnou sem zamířil i nějaký starší pár. Zapiši se tedy a také se pustím do výstupu.

Jako obvykle projdu lesem i kosodřevinou až nahoru, kde se mezi kamením uchytila jen sem tam kytička. Dole u začátku cesty bylo několik cedulí, které vyzývaly turisty k tomu, aby nahoře nestrávili moc času a přeběhli vrcholové partie co nejrychleji, jelikož nahoře to může vyprsknout kdykoli a není tam slyšet siréna, nejlépe je proto vzít si nahoru rádio a neustále poslouchat, nebylo-li snad vydáno varování. Zajímalo by mne, jestli by vysílali to varování anglicky, když ty cedule anglicky psali. Máme si také stále dávat pozor, dýchá-li se nám dobře a v případě, že nám začne síra bránit ve volném dýchání, hybaj dolů. Takových upozornění tam bylo ještě několik.

I tento výstup je rozdělen na deset úseků, jejichž předěly jsou označené čísly pomocí kanji. Už v Niigatě jsem si toho všiml na restauracích, že pokud píší Japonci čísla svisle, používají k tomu kanji. Cestou nahoru potkám už i větší skupinu klesat proti mně. Úplně nahoře potom potkám skupinku čtyř Japonců, kteří se se mnou chvíli bavili předevcírem večer v tábořišti v Akan Kohanu.

Těsně pod vrcholem s překvapením zjistím, že jsem se dostal nad úroveň mraků. Horní hranice je opravdu těsně pod 1499 metry, kde je vrcholový sloup. Na západě zahlédnu vrchol Daisetsuzanu, na severovýchodě opravdu jen špičičku Oakan-dake (1370m), za ním ještě dál vykukuje nad mraky i Shari-dake (1547m), to je všechno. Jinak se ve všech směrech do dálky táhnou bílá oblaka. Je to typická inverzní situace, tady je výrazně tepleji než dole. Tak to znamená, že jestli se to nezmění, můžu se klidně válet u stanu, jelikož nikde okolo se na nic vylézt nedá, aby bylo něco vidět. Táhnout se v tomhle počasí na Oakan-dake s velmi nejistým výsledkem asi nemá smysl. Ještě, když jsem sem dolezl, bylo chvíli vidět na dno kráteru, kde je to sirně bahnitě a ze stěn uniká spousta páry, vypadá to zajímavě, ale sotva udělám tři fotky, přijde do kráteru mrak a není vidět nic. Ten starší pár, který jsem dole potkal, už neviděl nic. Mlha z druhé strany dodává magického vzezření okolní měsíční krajině, a tak ten výlet nedopadl ještě tak hrozně.

Cestou dolů si pak vyfotím několik kytiček, které jsem našel na letáku, jenž jsem si vzal dole v informacích. Jsou tam totiž vyobrazené kytičky, které tu rostou i se jmény a dokonce i to pruhované zvířátko, díky tomu vím, že jde o deňku sibiřskou, ačkoli zrovna tady jsem je neviděl. Ze sedla přejdu na vedlejší vrchol Akan Fuji (1476m), což je již vyhaslá sopka, pokrytá z větší části černým kamením, občas však to kamení hraje všemi barvami. Zvláště na vrcholu. Tady to vypadá dost zajímavě, jsou tu pěkné skály v mlze. Na chvíli i zde uvidím slunce, ačkoli tady to má drobnou nevýhodu v tom, že se na mne okamžitě vrhne hejno hladových komárů nebo muchniček.

No nic, onsen volá a neptá se, jaké je to na slunci. Nezbyde mi tedy než vydat se opět dolů do chladu a šera. Sejdu do lesa, kde se pak chvíli zastavím na jídlo, až se v půl jedné objeví tábořiště u jezera Onneto. I zde je řada varovných cedulí. Dole je ještě odbočka k vodopádu Yuno, jde o horký vodopád, u nějž by měl být i přírodní a volný onsen, neboli *rotenburo*, jak se venkovnímu onsenu říká. Jde se k němu asi kilometr. Sice vypadá zajímavě, ale rotenburo je nějak rozpadlé, jediné jezírko pod vodopádem je navíc čímsi porostlé.

Rozhodnu se tedy dojít zpět k Meakan onsenu. Projdu tábořištěm k jezeru Onneto, které vypadá velice malebně i pod mraky, u břehu roste rákosí a s lepším světlem by zde mohl člověk udělat pěkné fotky. Onsen mne přijde na tři sta jenů, ale je to fakt fajn, i když člověk nekouká ven. V penzionu, kde onsen je, mají japonské plakáty, které zřejmě vysvětlují princip sopky a čím je nám nebezpečná. Je zde i mapka s trasami, kterými by, kdyby na to přišlo, tekla láva.

Venku ještě čekám docela dlouho na autobus, při tom mne tu oblizuje jeden pěkný žlutý pes, zřejmě by i on měl chut' na pivo. Lehne si potom přede mne a vzuší jej zase až čokoláda, z níž mu však sobecky nedám ani kousek. Má tu ještě šedivého kamaráda, ale tomu nic z toho nepřijde zajímavé. V autobuse jsem opět sám, řidič nějak vytušil, že bych mohl chtít vystoupit u kempu a vyhodil mne tam. Buď vypadám jako typický návštěvník kempu, nebo si tady vzájemně všechno řeknou. V recepci ještě stihnu zaplatit další noc. V centru si potom ve stejné restauraci jako včera dám lososovou rýžovou misku, u kterého jsem dokonce z kanji vyčetl, oč jde, takže jsem nebyl překvapený, když mi to donesli. Ta pekárna je bohužel už zavřená, a tak si čaj uvařím v kempu, kde si při tom aspoň můžu hřát nohy v horké vodě.

To počasí mě fakt dere, nejlepší by bylo to strávit někde v muzeu, ale na Hókkaidu toho moc kulturního není. Ještě v Asahikawě by se určitě na jeden den něco našlo, ale ta je daleko a přesouvat se tam budu později. Přesunul bych se i jinam, ale nepřipadá mi pravděpodobné, že by to jinde mohlo být lepší. Vůbec netuším, co zítra udělám.

Čtvrtek 12. července

Tak jsem si myslel, že by se to počasí mohlo pomalu začít lepší, ale kdepak, místo toho se zhoršilo, protože celý den prší. Rozhodl jsem se to tu ještě jeden den přetrpět a zítra se přesunout do Asahikawy, lepší to do konce týdne asi nebude. Doufám, že příští týden to bude lepší nebo že Daisetsu-zan bude stále nad mraky. Pokud však chápu místní noviny, tak to vypadá stále bleďě. Po ránu jsem poradil té Španělce, že tu jsou sprchy, protože ona se šla mýt na záchod s kýblem teplé vody z toho nožního onsenu, myslím, že se mu říká *ašinoju* a tomuhle konkrétně snad *jukkunoju*. Prohodil jsem pár slov i s tím jejich Japoncem. Včera prý chtěli vylézt na Oakan-dake, ale v polovině to otočili. Před tím, tedy asi předevcírem, byli u jezera Masšú. To je považované za jedno z nejkrásnějších jezer v Japonsku. Měl jsem také v plánu se na ně podívat, poněvadž je nedaleko, ale

vzhledem k tomu, že bych tam asi nic neviděl, ani jsem se tam nevydával. To oni měli na počasí docela štěstí, jakkoli zde bylo zataženo, tam prý bylo překvapivě jasno. Zmínil jsem se před ním i o tom, že jsem si tady všiml dvou lišek. On na to, že ty dvě žijí přímo tady a oni jim dávali i zbytky jídla a snad i jiné krmení, což fakt nechápu. Ráno jsem také viděl pást se na křoví nedaleko koryt s vodou jelena, vypadal opravdu pěkně a měl i docela velké paroží. Na focení byla ale naprostá tma.

Vypral jsem si, vysprchoval se, uvařil nudle, zašel do lázně, na čaj i něco sladkého do pekárny. Mezitím jsem si na autobusu zjistil zítřejší autobus. Pojedu zase do Kušira. Víc ve směru je na železnici jakési Bihoro, ale tam to jezdí nějak špatně. Večer sem přijeli tři starší Japonci. Dělal si jídlo, měli ho nějak moc, a pak mě k němu i pozvali. Šlo o miso se zelím a *kimuti*, což je takové pálivé a červené, pochází to snad z Korey. Mezi tím bylo zamíchané tofu a nebylo to špatné. K tomu mi nabídli trochu šóču, ptali se mne, co jsem tu dělal, vzali si adresu a vyfotili se se mnou. Zkoušeli mne také, odhadnu-li, kolik jim je. Tipnul jsem si padesát, ale prý jim bylo šedesát. Tady se to opravdu hádá dost těžko.

Pátek 13. července

Ráno našťestí nepršelo, a tak mi stan aspoň decentně oschnul. V Kuširu jsem měl ještě po koupení lístku na vlak hodinu na přestup. Musím jet přes Sapporo, což není nejlevnější ani nejkratší, ale severní cestou přes Bihoro jsem nenašel autobus k vlaku. Asi by to bývalo bylo šlo přes Kawajú onsen, ale to mne napadlo až pozdě, tak co se dá dělat. Poštovní bankomat na nádraží mi kartu nevzal, a tak jsem se musel projít na poštu, kde jsem zase musel požádat úřednici, aby mi to na tom jejich bankomatu nějak zpřístupnila.

V Asahikawě jsem v pět odpoledne. Nejprve se projdu do nedalekého hotelu, ale nemají už pokoje. Jdu tedy zpět na nádraží do stánku, v němž je paní pomáhající s hledáním ubytování. Na tuto noc by mi něco našla, ale do neděle už nic není. Nabízí mi leda kapslový hotel, ale to už mi připadá lepší pokusit se nalézt tábořiště. O kempu však tato paní nic neví a dovede mne proto do turistických informací na konci chodby. Nejprve to tu vypadá, že nejenže není kemp tady, ale ani v Biei, kde by podle pamfletu JNTO⁵ být měl a které je jen asi dvě stanice vlakem od Asahikawy. Nakonec se však ukáže, že asi dvacet minut chůze odtud je na druhém konci řeky park a v něm místa vyhrazená pro stanování.

Vybaven mapou Asahikawy se zakroužkovaným parkem a plánkem parku vyrazím na pochod. Stejným směrem jde docela dlouho i nějaký pán, který vytuší, že jdu na to tábořiště. On prý má kousek od parku dům. Na rozloučenou mi pak dá lahvičku jakéhosi zázvorového pití, na chuť není špatné. Postavím stan a jdu do centra hledat internet a něco k jídlu. S internetem je to slabé, ale nakonec najdu mega čítárnu komiksů, kde je i internet, kulečnick, sprchy, jídlo, pití a kdoví, co ještě. Funguje to navíc dvacet čtyři hodin. Každý má vlastní kukaň s měkkým sklápěcím křeslem, kde se asi pohodlně i spí. Četl jsem o podobných zařízeních už dřív v průvodci. Je to sice bezva, ale musím se kvůli tomu stát za 300¥ členem klubu, potom mě stojí půl hodiny internetu 250¥ a 100¥ pak za každou čtvrt hodinu navíc. Strašlivě navíc bojuji s japonskou klávesnicí. Na místě, kde je normálně mezerník, je tady kromě maličkého mezerníku i několik přepínačů způsobu vstupu mezi *romaji*, *katakanou* a *hiraganou*.

Na jídlo se mi už potom ani nechce. Stavím se akorát v lawsonu pro rýžový trojúhelník a sendvič. Kus od stanu jsem v altánku nějaká veselá společnost, asi v deset jde našťestí pryč.

Sobota 14. července

Ráno jsem se vzbudil zase asi v šest, vstal v půl sedmé a už před devátou byl na nádraží. Stále je zataženo. Dnešek strávím v Asahikawě a stan jsem i s dalšími věcmi nechal na tábořišti. V informacích si seberu pár letáků a anglickou mapu a rozhodnu se podívat do muzeí, jež doporučuje i LP. K prvním třem z nich jede v deset zvláštní mikrobus, jak mi řekli v informacích, kam jsem se musel vrátit poté, co jsem se sám neúspěšně pokoušel najít autobusovou linku, která tam jede. Ten zvláštní mikrobus jezdí od takového parkoviště, nebo půjčovny aut, stranou od dalších zastávek, ani u toho není výraznější cedule.

Cestou k zastávce koukám ještě na zítřejší autobusy z Asahikawy pod Asahi-dake. Dá se tu se mnou do řeči jeden Australan. Prý byl tři dny na Riširi, jehož vrchol byl též nad mraky. Jinak žije už pět let v Ósace, teď půl roku cestuje po Japonsku a v zimě, až bude opět bez peněz, nezbyde mu, než se tam vrátit a pracovat. Na Daisetsu-zan jde sám. Vůbec se tu motá víc cizinců, třeba to bude mezinárodní výlet.

Už cestou mikrobusem koukám ven, že se mraky začínají protrhávat, celý den potom víceméně svítí slunce. Je to fajn, protože je to po dlouhé době výrazné zlepšení, škoda, že předpověď na začátek týdne je zase nevalná, snad budeme nad mraky. Ta tři muzea sestávají z *mezinárodního muzea tkaní a barvení*⁶, *muzea lidových řemesel yukara ori*⁷ a *muzea sněhových krystalů*⁸. Všechna jsou hned vedle sebe a navštěvuji je v tomto pořadí. V prvním z nich si koupím levnější trojlístek za 1400¥, jeden stojí 550¥. V tom prvním jsou ukázaná pomalovaná kimona a podobné oděvy z okolí, je to tu docela pěkné. V druhém muzeu jsou vystavené pruhy látky pomalované tím místním stylem, *yukara ori*, to je fakt zajímavé, protože to tkaní a barvení bylo inspirované přírodními motivy, u každého pruhu mají i fotku, podle čeho to bylo udělané, třeba lilie, labuť na jezeře, moře a tak podobně. Opravdu se to sobě podobá. Pak tu mají ve stejném stylu i oblečení, které tu i prodávají, ceny jsou pochopitelně docela vysoké. Myslím, že obojí docela stálo za to, zvlášť holkám by se to tu líbilo. Nejvíce lidí je v tom muzeu sněhu, které mě naopak přišlo, že ani nestálo za návštěvu. Zvenku i zevnitř to vypadá jako přelácaný barák z doby Mozarta. Dole se projde

⁵Japan National Tourist Organization

⁶International Dyeing and Weaving Art Museum

⁷Yukara Ori Folk Craft Museum

⁸Snow Crystal Museum

chodbou, za kterou mají mohutné rampouchy, pak je tu jedna místnost s obrázky různých vloček. Zajímavé je, že tohle muzeum je přes zimu zavřené. Porozhlédnu se po suvenýrech, vyhřeji na slunci a svezu se zase stejným autobusem zpět.

Ještě mám v plánu navštívit muzeum, věnované místnímu ainujskému buditeli a staviteli železnic, Kanetovi Kawamurovi. Ten byl jedním z mála Ainuů, kteří se dokázali prosadit i poté, co to tu zabrali Japonci. Říkám si, že se tam projdu pěšky, což byla pěkná hloupost, protože je to šíleně daleko a udělalo se docela teplo. Cestou se aspoň projdu větším parkem. Muzeum je potom docela zajímavé, složené několika dřevěnými domky a jednou slaměnou chýší, v níž je ukázka toho, jak to asi vypadalo uvnitř. Doutná tam i ohniště. V jednom z domků je expozice věnovaná Ainuům se zvláštním přihlédnutím ke Kanetovi Kawamurovi. Dostanu k tomu i leták v angličtině. Je tu spousta vycpaných zvířat, zbraní, mezi nimiž se překvapivě najdou i meče, méně překvapivě luky a oštěpy. Je zde i ukázka toho, jak to obvykle vypadalo v takové slaměné chýši. Další vitríny jsou věnované měřícím přístrojům ze stavby železnice, kterou vedl Kaneto Kawamura. Je zde i pár informací o tom, jakým způsobem Japonci diskriminovali Ainuje, když to zde začali na konci devatenáctého století obsazovat. Nijak to nevybočovalo z běžných mantinelů toho, jak se chovaly a chovají jiné, zejména evropské, národy v podobných případech. V dalších domcích jsou samozřejmě prodejny těch vyřezávaných suvenýrů.

Zpátky mě už ani nenapadne jít pěšky, raději si počkám na autobus do centra. Najdu si jídelnu, pak se stavím v obchodě pro první dávku nákupu, protože jsem byl Divokou Orchidejí a Tichým Půlměsícem pověřen, abych nakoupil na celou dobu, co budeme chodit po Daisetsu-zanu. Projdu se s tím potom ke stanu, je to pěkný opruz, ale bohužel jsem nevysledoval žádný autobus, který by poblíž jezdil. Po chvíli zamyšlené chůze si uvědomím, že jdu vlastně opačným směrem, kdo se taky má vyznat ve městě, kde jedna ulice vypadá jako druhá. Cestou si všimnu, že už začínám blbnout, když uvidím cizince, brejlím na něj skoro tak, jako japonské děti na mne. Uvědomil jsem si to, když jsem dnes viděl blondatou holčičku a hnědovlasého pána. Jinakost obojího mne skoro překvapila.

Stan tu pořád stojí, přijel sem jeden japonský cyklista, snad Macučan. Pomohl mi vyplnit dotazník, který jsem před tím ignoroval, protože je pochopitelně jenom japonsky. Za místo na stan se zde nic neplatí, ale člověk by tu měl vyplnit lístek s tím, od kdy do kdy tu je a tak a hodit ho do schránky. Chvilí po Macučanovi přijel další japonský cyklista, Jas, který uměl i anglicky. Prohodím s nimi pár slov a jdu ještě do města na internet, sehnat plechovou púllitrovou plechovku na benzín, fantu tu v takových prodávajících, a cestou zpět se stavím ještě v lázních a sauně, které tu mají hned za mostem.

Pěkný den se proměnil v pěkný večer. U stanu potkám opět Macučana a prohodíme pár slov, kolik naše komunikační schopnosti dovolí. Prý je z Hirošimy a už tři měsíce jezdí na kole po Japonsku. Začal prý na Okinawě. Později přijde i Jas, který pak působí i jako komunikační kanál. Sedneme si na lavičky, Jas mezi nás postaví cestovní kadidlo na odhánění komárů a moskytů. Vypadá to dost zvláštně. Jas právě skončil bakalářský medicínský program v Pensylvánii, čímž je vysvětlena jeho výborná angličtina. Ve státě New York pak po prázdninách naváže dalším lékařským studiem. Kdysi se chtěl stát srdečním chirurgem, nyní však touží po kariéře neurochirurga. Fascinuje ho neprobádanost lidského mozku. Ve státech se mu docela líbí, ačkoli mu spousta japonských věcí chybí, hlavně jídlo, což mi připadá docela přirozené. Jiných japonských studentů tam prý mnoho není, když tak na rok na výměnu. Už od střední školy se toužil podívat do Ameriky a zužitkovat to, že se učí anglicky. Protože mu moc nešla příprava ke zkouškám na vysokou, začal chodit i do soukromých jazykových hodin. Nevěřil si však natolik, aby se pokusil přihlázit na nějakou americkou školu. Až jeden kluk, který chodil do stejných kurzů, jen o rok starší, uspěl se svou přihláškou, řekl si Jas, že když to dokázal ten kluk, on, Jas, dokáže totéž.

Macučan chodil také na vysokou, v březnu skončil, nyní chce chodit do profesní roční školy a stát se výrobcem nábytku. Jednou by jej chtěl i sám navrhovat, vyrábět a být prostě sám sobě pánem. Před tím jej však čeká zmíněná škola a pár let práce pro někoho zkušenějšího, než získá sám dost zkušeností. Učit se potom bude celý život, až se snad jednoustane mistrem ve svém oboru. Má pro to i zvláštní pojem, který jsem si nezapamatoval. Zatím si jezdí odkud chce a kam chce, právě míří na sever k mysu Sóya, který je kousek od Wakkanai a je nejsevernějším bodem Japonska.

Časem si uvaříme miso polévku, přičemž na oba zapůsobí můj benzínák. Jas vyndá stativ a vyfotí nás, jak vaříme, jak jíme, i Macučan nás vyfotí, jak jíme. Stativ má Jas výrazně větší než foťák. Po desáté na mne padla nějaká ospalost, a tak se omluvím a jdu spát. Večer se tu mimochodem zase motala nějaká liška.

Neděle 15. července

Ráno jsem se sbalil a, rozloučiv se s Jasem a Macučanem, odcházím do města. Jas se mimochodem fotil při snídani. Postavil si foťáček na stativ a usadil se do snídaňové pozice před něj. Za mostem si chci koupit benzín, ale u benzínky mi jej odmítnou dát do těch plechovek od fanty, jen do litrového kanystru, ve kterém jsem si koupil technický benzín před výletem na Ómine-san. Nezbyde mi tedy, než přelit obsah kanystru do dvou fantových plechovek a pak najít ještě jednu benzínku, v níž dokoupím obsah kanystru znovu. Cestou jsem ještě potkal Macučana projíždět na kole městem. Dnes míří do asahikawského ZOO, které je vyhlášené tím, že jde o nejseverněji položené japonské ZOO, a tak zde chovají severskou a polární zvířenu, jako tučňáky a tak. Stavím se v kavárně na čaj a teplou bagetu, nakoupím spousta jídla, že se mi to ani nevejde do batohu, a sednu si na zastávku autobusu, kde čekám, až přijedou Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem a vezmou si ode mne část jídla, abych se s tím nemusel tahat.

V novinách jsem se dočetl, že se k Tokiju blíží od Okinawy tajfun, a tak doufám, že jim nezruší let. Raději se o to začnu zajímat na informacích, a potom u nějaké železniční pokladny, kde mi zjistí, že jejich let snad nezrušili. Problém trochu bylo, že jsem si špatně zapamatoval čas jejich příletu. Ve čtvrt na dvě tu ještě nejsou, sraz jsme přitom měli v jednu, a tak se zvednu a jdu se kouknout na internet, jak to s tím jejich letadlem je. Zamykací skříňky jsou už všechny plné, a tak mi nezbyde, než

se tam táhnout se všemi krámy. Na internetu jsem zjistil, že mají asi půl hodiny zpoždění, a tak spěchám zpátky, kde odložím batoh na zastávku a odběhnu do haly na místo srazu. Cestou tam už ke své radosti potkám Tichého Půlměsíce. Hodí se zmínit, že Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem si také psali deníček, najdete jej na <http://jaknacestach.net>

Mají prý hlad a potřebují ještě něco dokoupit, jelikož v Tokiu nenašli žádnou normální samoobsluhu, což tu opravdu občas bývá problematické. Složíme tedy věci vedle nádražní restaurace a zatímco Divoká Orchidej počká u nich, my s Tichým Půlměsícem jdeme navštívit supermarket. V Tokiu prý hustě pršelo a bylo vůbec dost hnusně vinou zmíněného tajfunu, a tak ani nic neviděli. Dnes při odletu navíc nebylo chvíli vůbec jisté, jestli sem doletí. Po návštěvě obchodu navštívíme místní nádražní restauraci, Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí si dají celá menu, která ani nedojí, zatím prý s tím jídlem nedopadli v Tokiju příliš úspěšně. Na autobus dojdeme tak tak, ještě jsme si odběhli s Tichým Půlměsícem na záchod, mezitím samozřejmě ten autobus přijel a nejradyji by zase hned odjel. Poněvadž jsem se zdržel u koše, naloží Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí i můj batoh.

Cesta do Asahi-dake onsen, odkud zítra vyrazíme nahoru, trvá asi jednu a půl hodiny, a to i s odbočkou do Teninkyó onsenu. Dnes je celý den krásně, ale má se to zase zkazit. Při vystupování z autobusu se ptáme dalších Japonců, kde je kemp a kde onsen. Onsen je prý támhle za silnicí, je odtud vidět, zatímco kemp odtud není vidět, i tak je však nedaleko. Oni tam jdou také, pán, který mi na mé otázky odpovídal, uměl i trochu anglicky. V půli cesty k tábořišti si Tichý Půlměsíc náhle uvědomil, že mu v ruce chybí jedna igelitka s jídlem. Byl v ní zrovna chleba, a o ten by asi nebylo úplně příjemné přijít. Naštěstí ji pak na zastávce našel a nezapomněl ji tedy v autobuse. Na tábořišti je hrozně moc komárů, ale jinak to jde. Platí se pět set jenů za osobu.

Nezdržujeme se dlouho a jdeme do onsenu, i ten nás přijde na pět set jenů. Lázně jsou v rámci hotelu, jak je tu obvyklé, mají bazének i venku, ve kterém se s Tichým Půlměsícem dost dlouho rochníme, prohodím tu i pár anglickojaponských slov s tím Japoncem, který nám prve radil, kde je kemp i onsen. Protože na rozdíl od nás, neměla Divoká Orchidej s kým si v bazénku povídat, musela na nás hodnou chvíli čekat. Prý tam byla spousta Japonců, které se drhly tak důkladně, že se Divoká Orchidej málem nevešla ani do bazénku ani do sprchy. Dám si pivo, posedíme chvilku u stolku a jdeme spát. Myslím, že jsme se už uspokojili jen čajem, nějakou čokoládou a trochou slivovice, kterou si Tichý Půlměsíc vozí vždy s sebou. I zde jsme ve večerním šeru zahlédli lišku.

Pondělí 16. července

Ráno mne již asi ve čtyři hodiny překvapilo volání ze stanu Divoké Orchideje a Tichého Půlměsíce, ptali se, kdy budeme vstávat. Původně jsem chtěl vstávat v pět a i to se jim zdálo časně, ale ještě se asi nesrovnali s časovým posunem, tak je jim to nakonec jedno. Vstáváme tedy časně, ale protože první balení trvá déle, vyrazíme stejně až před sedmou. Před tím jsme si všimli v budce s umývárnou cedule, psané i anglicky, které nás varovaly, že lišky se tu zajisté pokusí dostat se do stanu za jídlem, i kdyby se měly prokousat plachtou a i kdyby v tom stanu byli lidé. Nejlepší je tedy jídlo uložit sem na záchody, ačkoli jsme si nevšimli, že by se tak někdo z četných návštěvníků kempu zachoval, a bylo zde turistů docela hodně. A o medvědech jsme prý byli varováni.

U lanovky v obchodě koupíme zapalovač, který jsem někam zašantročil a repelent. Tak tak, že stihneme nastoupit do kabiny, která nás za patnáct set jenů vyveze do výšky šestnácti set metrů nad mořem. Odtud již musíme pokračovat pěšky. Od horní stanice už je vidět kouř, na který se Divoká Orchidej tolik těšila, musíme k němu však trochu vystoupat. Kolem roste už jen kleč, sem tam břízka a dole jsou vidět malebná jezírka. Nad námi se ještě stále dost vysoko tyčí Asahi-dake. Přejdeme na vyhlídkovou plošinu s pohledem na sirné vývěry ve svahu. Cestičky jsou zde ohraničené lany, aby turisté, kterých se zde kolem horní stanice lanovky může pohybovat docela dost, nepošlapali vzácnou květinu. Po chvíli přejdeme na další plošinu výš na cestě, odkud koukáme na vývěry z trochu jiného úhlu a více zblízka. Neodoláme a vyfotíme se s nimi v pozadí. Cestou sem jsem si opět všiml již zmíněné deňky sibiřské, Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem, kteří šli za mnou, ji neviděli, a tak jsem jim slíbil, že se jim to tu ještě určitě poštěstí.

Nyní už nám opravdu nezbyde nic jiného, než se zapsat do sešitu v tózan postu a dát se do asi tříhodinového výstupu na vrchol Asahi-dake. Kolem se nám otvírají pěkné výhledy na barevné skály i hory, jež vypadají opravdu krásně. Zvláště shora je krásný pohled k severu, kde se nechají mraky pěkně zpolarizovat. Vrchol Asahi-dake je ve výšce 2290m a je nejvyšším místem na Hókkaidu. Vyfotíme se a najíme, asi po hodině se vydáme dál. Při sestupu po sněhovém poli Divoká Orchidej uklouzne a odře si ruku. Tichý Půlměsíc ji potom dole ošetřuje, Divoká Orchidej je přítom velmi statečná, protože během desinfekce úpí jen docela maličko a zvládne se i smát do objektivu. Všiml jsem si mimochodem i nejméně jednoho Japonce, který ještě v rukou držel mačky, jež nejspíš použil právě pro překonání zmíněného sněhového pole. Odtud pokračujeme ke kráteru Mamiyadake (2185m) s krásně vybarveným pískem. Kolem nás v protisměru kromě běžných turistů proběhne i několik namakanců v elastácích, už jich ale ubývá.

Zde jsme se odchýlili od trasy doporučené LP a místo obcházky s noclehem pod Kuro-dake, míříme přímo k tábořišti u chaty Hakuun-dake Hinan-goya, pod Hakuun-dake (2229m), zítřejší etapu si tak o několik hodin zkrátíme. Obcházíme další sopečné údolí plné síry, přes Matsuda-dake (2136m) dojdeme k Hokkai-dake (2149m). Protože jsme postupovali příliš pomalu, rozhodli jsme si dát limit, který komu by se nepodařilo dodržet při cestě na Hokkai-dake, nedostal by večeri. Ukazuje se však, že ve skutečnosti jsme šli hrozně rychle, protože limit jsme dodrželi bez problémů, Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí i s chvilkovým povalováním se pod vrcholem. I dnes je mimochodem celý den krásně, ačkoli nad nížinami okolo vidíme mraky. Naštěstí se na ně koukáme shora. Na vrcholu Hokkai-dake mne přivítá nějaký Japonce slovy: „Welcome to Japan and my homeland.“ Ukazuje se, že pochází z okolí, snad z Asahikawy. Pracuje tu snad jako správce nebo strážce tohoto národního

parku. Dnes má však volno, a tak se šel projít. Od zítřka už bude zase v chatě na jakémsi kopci v okolí.

Nabídl jsem mu sušenku a on mě zase karamelu. Zkousím se jej ptát na to, co jsme sami nebyli schopni vyřešit, totiž co má člověk dělat s jídlem, když pokud je nechá venku, sežerou je lišky, zatímco když si je nechá ve stanu, může na něj kvůli němu přijít medvěd. Odpovědi jsem se však žádné nedočkal. Nedožvěděl jsem se od něj ani to, jaké by mělo být v příštích dnech počasí. Chce se mnou vyfotit, ale to už se blíží i Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem, a tak počkáme na ně. Fotíme se i na nový foťák Divoké Orchideje, pořídila si jej v Tokiju, a ještě nestihla zjistit, jak se na něm nastavuje časová spoušť. Pan strážce jí s tím pomůže, ale ona stejně pak neví, jak to udělat.

Po vyfocení se rozloučíme a jdeme dál. Koncovka je jako vždy nejúnavnější. Plácek na stany u chaty je hliněný, což znamená, že v místech, kde je suchý, je prašný, tam kde je zvlhlý, je prozměnu bahnitý, v každém případě zašpiní vše, co se jej jen dotkne, bohužel podobný podklad na tábořišti tu není zdaleka výjimkou. Dorazili jsme sem asi ve čtvrt na šest. Dole jsme překročili potok, z něžž se bere voda. Ptal jsem se japonských stanařů, je-li pitná, doporučují ji převařit. Je pravda, že jsme potom kolem lišky viděli. Umyjeme se a zatímco uchystám vaření, dosti se smrklo. Začnu polévkou, pochopitelně miso, a čajem. Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí si lehnou do stanu a zcela zmrtní. Tichý Půlměsíc mi ještě nakrájí nějakou zeleninu, ale potom už oba podřimují ve spacácích. Když se začne vařit voda na špagety a chci jí trochu odlít, neudržím ešus Tichého Půlměsíce v k tomu určených kleštičkách. Uleviv si několika ne zrovna slušnými výrazy, musím začít znovu.

Jídlo jíme u vchodu do stanu Tichého Půlměsíce a Divoké Orchideje, díky čemuž vznikne kolem strašný svinčfk, nepříliš vhodný vzhledem k liškám, které se začínají potulovat v dohledu a mlsně pokukují po kdekakém kusu jídla. Jedna zvláště drzá liška dokonce zahrabe čumákem pod plachtu mého stanu pro igelitový pytel s kanystrem plným benzínu. Proti gustu žádný dišputát. Přece jen pak Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí vylezou a jdou umýt nádobí, a tak ještě stihneme převařit na zítřek trochu vody, kterou si nechám přes noc ve stanu vychladnout. Plamen vařiče však nejeví ochotu zmodrat, a tak mi pěkně začerní můj krásný nový ešus.

Tichý Půlměsíc nechal přes noc venku plenu, již používá místo ručníku, kdoví, co s ní ty lišky v noci dělaly, a tak ji potom radši nepoužívá. Jídlo jsem si sbalil do batochu do stanu, i pohorky a vařič jsem si radši strčil do vnitřního stanu. Kolem stanu jsem pak raději nakapat benzín a s vědomím, že víc už proti těm potvorám udělat nemohu, klidně jsem asi v devět večer usnul.

Úterý 17. července

Ráno jsme vstali asi v půl šesté. Divoké Orchideji a Tichému Půlměsíci to šlo hůř než včera. Než jsme si uchystali snídani, byli tedy již téměř všichni Japonci pochopitelně na cestě. Jen jeden zbyl ve stanu vedle nás. Ten vstával taky dost pomalu a odešel až těsně před námi. Než jsme se sbalili, prošla tu také větší výprava, zřejmě vyrazili od Kuro-dake, šlo většinou o starší dámy. Po snídani jsme si ještě zkusili udělat odvar z se směsí řasy kombu a ume, kterou jsem koupil v Asahikawě, bylo to dost divné.

Dnešní etapa vede z větší části víceméně po rovině, ze začátku dokonce s kopce. Občas už se cestou přidává hustá kosodřevina, což je docela opruz. Ačkoli Čúbecu-dake (1962m), za kterou budeme tábořit, se zdá být už od rána blízko, ve skutečnosti nám půl dne zabere, než k ní dojdeme. Vždyť je to vzdušnou čarou asi devět kilometrů. Odhady LP jsou pro nás příliš nízké, ale odhady mapy nám vycházejí tak akorát. Po levé straně se nám otvírá pohled do krásného údolí, hrana je zubatá a i zasněžená. Dole je však les a v něm ukrytá jezera a sněhová pole.

Před Taira-ga-dake (1752m) si dáme oběd a za ní dojdeme k jezírku, podle něžž vede povalový chodníček a kolem rostou zvláště pěkné byliny. Sedí tu stejný Japonec, který odcházel ráno až těsně před námi. Soudě dle sestaveného vařiče, převařoval si asi vodu. Čekaje na Divokou Orchidej a Tichého Půlměsíce, vyberu si krásnou kompozici jezera a cestičky, po které sem přijdou. Jen kvůli ní musím udělat asi dva kroky mimo chodníček a lehnout si do trávy. Po několika minutách se už konečně začíná blížit Divoká Orchidej, současně si mne všimne ten Japonec a začne mi vysvětlovat, že mimo ten chodníček nesmím. Chce se mi ho ignorovat ještě chvíli, než Divoká Orchidej projde tím správným místem, ale je naprosto neodbytný, začne vztekle křičet a dokonce si vzpomene na pár anglických slov. Když už to vypadá, že buď pukne vzteky, nebo se na mne vrhne. Raději se na ten chodníček vrátím. Podle mne je tu stejně hlavně kvůli bahně. Divoká Orchidej se bohužel na chvíli zastavila, a tak jsem ji na tom správném místě nestihl. Tichý Půlměsíc přijde jako poslední a prohlásí, že viděl v bahně cosi, co mu připadalo jako medvědí stopa. Nedá jinak, než abych se na to šel taky podívat. Opravdu, v bahně je stopa a mohla by být i medvědí, těžko říct. Když kolem nás ten Japonce potom projde, pokračuje v cestě, klidně se omluví a zeptá se, kam dnes jdeme.

Nedlouho po něm jdeme do kopce i my. Na vrcholu Chúbetsu-dake (1962m) toho Japonce opět potkám, nechá se ode mne vyfotit a jde pryč. Údolí pod námi je obrovské a kruhové, asi půjde také o zbytky nějakého dávného, již značně zerodovaného, kráteru. Pod nás tak spadají prudké skály, jež níže vystřídají lesy a kosodřeviny, v nichž se střídá nepřeborné množství odstínů zelené. Následuje pěkně otravné klesání spojené s prodíráním se kosodřevinou, jež nám často sahá nad hlavy. Ten nejhorší úsek nás potom čekal dolů k chatě Chúbetsu-dake hinan-goya, u níž se chceme utábořit. Těsně nad ní pak musíme přejít ještě přes velké sněhové pole.

Plácek pro stany není velký, ale žádné tu nejsou, a tak to nevádí. Ze sněhového pole poblíž vytéká silný potok a všude kolem jsou kosodřevinové porosty. Japonců, kteří si zrovna pod tím sněhovým polem nabírají vodu, se ptám, je-li pitná. Prohlašují, že ano, a to i když se pro jistotu zmíním o echinokokovi. Je fakt, že ta voda teče přímo ze sněhu a žádné lišky jsme zde neviděli, tak to snad bude v pohodě i bez převaření. Po postavení stanů se jdeme umýt. V potoce jsou hlubší tůně, do nichž se člověk s trochou dobré vůle vleze celý, čehož nemohu nevyužít. Je to pěkně ledové, zato velmi osvěžující.

Protože máme dost času, děláme si dnes k jídlu rýži se zeleninou a konzervou s chobotnicí, z níž měli Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem ze začátku obavy, ale nakonec se to myslím docela vydařilo. Než si dáme tu chobotnici do jídla, musí

si ji však vyfotit. Další zážitek následuje při samotném jídle, poněvadž jíme skládacími hůlkami, i to si tedy musí vyfotit. Večeři zapijeme čajem a zajíme něčím sladkým a chvilku po osmé jdeme spát. Navrhoval jsem Tichému Půlměsíci a Divoké Orchideji, že bych jim mohl vyprávět příběh čtyřiceti sedmi róninů, ale protože je krvavý, chtějí si jej poslechnout jindy. Na nic nekrvavého si z té knížky japonských příběhů nepamatují, a tak radši spíme.

Žádné lišky se tu dnes opravdu nemotaly, jen dva jelínci kus od nás vydávali takový zvláštní pištivý zvuk.

Středa 18. července

Protože kolem nikdo nehlučí a v noci je teplo, probudím se až ve tři čtvrtě na šest, a to je dnešní etapa podle mapy o hodinu delší než včerejší. K snídání nám pěkně prozpěvoval krásný pták s červenou hlavou, sedě přitom na větvi kosodřeviny. Ani Divoké Orchideji s Tichým Půlměsícem se moc nechce vstávat, a tak nakonec vycházíme zase až po deváté. Už včera jsme si všimli, že na kadibudkách u chat tu mají mechanická počítadla. Dnes jsem je tedy po použití odcvakl. Zřejmě si počítají, jestli už mají plnou díru, aby se do ní nemuseli koukat. Nabereme ještě do všech nádob vodu do zásoby, protože nevíme, jak to bude vypadat dnes večer. Nahoru k hlavní cestě jdeme jinudy, tedy víc ve směru než včera. Cesta je pěkně zarostlá, a podle toho taky vypadá naše nadšení z prodírání se kosodřevinou. Došed ke křižovatce s hlavní cestou, odhodím batoh a vrátím se naproti Tichému Půlměsíci a Divoké Orchideji. Ne snad, že bych jim chtěl nějak pomáhat, naopak je jdu provokovat s foťákem, abych zdokumentoval, jak odporným klečovým porostem jsme se prodírali. Divoká Orchidej se do objektivu vůbec nesnaží usmívat.

Ani na větší hřebenové cestě nedojde k převratné změně k lepšímu, sice je to vyšlapanější, ale Japonci jsou menší a mají menší batohy. Na vrcholu Goshiki-dake (1868m), ukrytém stále v záplavě kosodřeviny, jsou asi tři Japonci. Jiného už jsme viděli scházet s kopce, který jsme včera přešli, to musel vyrazit opravdu brzy. Zatímco se kocháme, projde kolem nás i jeden turista s velkým cepínem na obrovském batohu. Dohadujeme se, k čemu ho asi má, když je ani na sněhovém poli, jež jsme překračovali po chvíli, nepoužil. Později jsem si ale u někoho jiného všiml, že ten cepín používal prostě místo hůlky.

Po chvíli pokračujeme ještě víceméně po rovině a stále mezi kosodřevinou až k sněhovému poli a dřevěným chodníčkům, které jsou zde opět postavené. Vedou kolem moc pěkných jezírek, i dnes je jasno, mraky našťestí stále zůstávají pod námi. I když zrovna dnes se to už vyčistilo i dole. Uděláme si několik fotek a pokračujeme traverzem Kaun-dake (1954m), za nímž se naše cesta opět z západního směru stáčí k jižnímu. Stříhli jsme to ještě příměji, než šla značka, Tichý Půlměsíc, který se při focení zdržel trochu déle, na mne prý volal, ale neslyšel jsem ho, nakonec šel za námi po planině.

Zastavivši se opět u dřevěného chodníčku, prohlásí Divoká Orchidej, že se tu nají. Původně jsem chtěl dojít až do sedla k druhé odbočce k chatě Hisago-numa-goya, ale nakonec je dobře, že jsme skončili tady, protože to sedlo pak bylo pěkně ošklivé. Tady kolem roste zase spousta pěkných kyticek. O kousek dál je i první rozcestí, ačkoli jsem se na rozdíl od Divoké Orchideje a Tichého Půlměsíce domníval opak. Divoká Orchidej navíc odhaduje, že už jsme v půlce, což se mi moc nezdá, ale i zde byl její odhad v podstatě správný.

Následuje sestup do sedla, které je nečekaně hluboké a pokryté kamením. Cesta k chatě Hisago-numa-goya, které je u jezera Hisago je také pěkně kamenitá. Cesta nahoru k Tomuraushi-yamě (2141m) je o něco lepší. I tak zde už začíná poskakování po kamenech, které nám sliboval průvodce LP s poznámkou, že povídá-li se o většině hor, že jde jen o hromady kamení, zde to platí doslova. Kolem nás vystupují nad terén krásné skalky. Přeskáčíme tak až k jezírku pod sněhovým polem, kolem nějž to vypadá zvlášť pěkně, úplně jako v zahradce. Po nutné fotografické pauze ještě skáčíme po kamenech po rovině, poté následuje prudší výstup, po němž se nám konečně otevře pohled na již nedalekou Tomuraushijamu. Nad tím stoupaním jsem na Divokou Orchidej s Tichým Půlměsícem počkal leže na zvlášť pohodlném placatém balvanu. Tichý Půlměsíc se mne z něj potom marně pokoušel vystřnadit.

Pod vrcholem je ještě jezero, u nějž se cesta rozděluje. Zde jsme opět potkali onoho Japonce, který mne včera tolik nabádal, abych se vrátil na cestičku. K tábořišti, které je hned za kopcem je jednak možné přejít traverzem, kudy se vydala Divoká Orchidej, jednak přes vrchol, kudy půjdeme my s Tichým Půlměsícem. Cesta nahoru je pěkně skalnatá a často se ztrácí. Těm, kdo se tam vydají, doporučil bych dojít s batohy k tábořišti, shodit je tam a nahoru vystoupat z druhé strany nalahko. Na vrcholu pak zrovna trůní výprava, která nás včera ráno minula, než jsme vyšli. Rozhled kolem je opravdu fantastický. Pod námi jsou navíc i zbytky kráteru. Nakonec si oba vyfotíme panorama téměř dokola, stojí to za to. Na jihu vidíme Biei-dake i Tokači-dake, k nimž však již nedojdeme. K severu prozřeme přehledně celý hřeben, který jsme již prošli. V dálce na východě se pak ukazují i špičky Meakan-dake a Akan-Fuji, Oakan-dake i Shari-dake. Na to, abychom se zde vyfotili, však už nemáme vůli, a navíc jsem tu ztratil očníci k foťáku, a tak jdeme radši dolů.

Sestup je pěkně otravný, což je jen umocněné tím, že netrefíme značenou cestu, a tak jsme nuceni improvizovat. Nějak jsme si nevšimli mávání Divoké Orchideje, která se nám prý zdola pokoušela naznačit, že máme jít trochu stranou. Ji samou jsme však spatřili. Dole jsou všechna snesitelná místa už pochopitelně plná, a tak na nás zbylo jen kamení. Kolem tábořiště jsou natažené provázkové ploty. Podle Japonců opodál je lepší zde vodu převažovat. Je pravda, že jsme tu večer viděli i nějaké lišky. Později nám jedna paní ještě doporučuje, abychom raději všude na Hókkaidu vodu převažovali, protože i ona viděla několik lišek. Po pokusu o umytí v mělkém potůčku vytékajícím ze sněhového pole, uvaříme nudle s tofu a zeleninou. Docela se to vydařilo.

Čtvrtek 19. července

Ačkoli LP popisuje cestu ještě dál, my jsme se rozhodli sejít už dnes dolů. Dnešní den by podle LP totiž trval deset hodin, autoři sami přiznávají, že jde o obtížný úsek a že stojí za úvahu, zda jej nerozdělit na dva, což my bychom zajisté museli, a měli bychom proto méně času na ostrovy Riširi a Rebun. Ačkoli tak přijdeme o další sopku, Tokači-dake, která je pasivní jen krátce, a ještě kolem vrcholu zbyla spousta lávového písku.

Když asi v osm odcházíme, nejenže jsou už všichni Japonci z tábořiště několik hodin pryč, ale už vidíme na vrchol Tomurašijamy stoupat jednoho, který nejspíš přišel zdola z parkoviště. Od toho nejbližšího to přitom nahoru podle mapy bylo pět hodin a padesát minut. I dnešní den se vydařil, naším směrem nejsou ani dole mraky. S klesáním stoupá přirozeně i teplota. Nejprve seskáčeme po kamenech k jakémusi jezírku, kde potkáme tentokrát už velkou skupinu Japonců stoupajících nahoru. Poté skáče po kamenech pro změnu chvilku vzhůru. Na vrcholu hřbítku nám zapózovala již tolikrát zmiňovaná deňka sibiřská. To mám tedy štěstí, že ji Tichý Půlměsíc viděl, když jsem jim to začátku sliboval. Cestou dolů jsme viděli už jednu, ale tahle počkala dokonce i na to, než si ji všichni vyfotíme. Běhali jsme kolem jako šlení, až jsme si překáželi. Na rozdíl od Tichého Půlměsíce jsem necvakal pořád, ale čekal na nejlepší záběr, který mi tak málem unikl.

Po dalším klesání přejdeme větší kamenné pole a následně polo scházejíce a klouzajícíce půl sestoupíme vysněženým kuloárem k potoku. Mezi kamením našli Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí hodinky, byly však dámské a moc velké, tak je tam nechali ležet. Třeba je tam zapoměla některá z turistek během stoupaní a při klesání je opět s potěšením nalezne. Dole u potoka jsme měli naplánovanou svačinu spojenou s uvařením matči za pomoci mé úžasné soupravy. Je to totiž jediný zdroj vody, na který po cestě narazíme. Není to tu však vůbec pěkné, popojdeme tedy ještě kousek níž, kde je to stále stejně nehezké a v korytu navíc zmizela voda. Rozhodneme se tedy nabrat vodu a zastavit se někde dál cestou. Vystřihnu si s Tichým Půlměsícem návrat zpět asi dvě stě metrů po cestě pro vodu, Tichý Půlměsíc na mne však stejně musí počkat, protože tu vodu nabírám do jeho lahví.

Potom pak proklínáme japonského značkaře, který vyvedl cestu opět vysoko nad potok, podle nás až příliš vysoko. Není to přitom poprvé, co jsme si všimli zbytečně ne zcela optimálního vedení trasy. Už dřív jsme třeba chodili kosodřevinou mnohem víc než bylo nutné a i dnes se dala většina údolí obejít po hřebeni s odpojením na ten boční hřbet, na který právě stoupáme. Nahoře navíc po poslední serpentýně cesta okamžitě klesne. Je to tu dost zabušené, mineme sice paseku ve svahu, ale dál je kolem ta bambusová tráva, v jejímž hustém a vysokém porostu se dá projít jen prosekanou pěšinou. Nakonec se na jednom místě v lese, kde je chládek, zastavíme. Zde mezi stromy se hned u cesty najde alespoň místo k sezení. Po střídání svačině se pustím do přípravy matči. Divoká Orchidej si to všechno natáčí a fotí na nový foťák. Převaříme ještě trochu vody a vyrazíme zase dolů.

Cestou už se moc nezastavujeme, kromě odpočinku k tomu není důvod. Kolem je stále stejný les, a tak není nikam vidět, a hlavně to chceme mít za sebou, neboť na konci dnešní etapy nás čeká, jak je na Hókkaidu obvyklé, onsenu. U křižovatky u odbočky k parkovišti chvilku sedíme, snad už máme to nejhorsí za sebou. Leze tu takový krásný brouk s dlouhými tykadly a Divoká Orchidej už má cesty tak plné zuby, že se na něj ani nejde podívat. Ne že bych se jí divil. Odtud jdeme chvíli po rovině až k prudkému klesání k onsenu. Dole u silnice, vedoucí od onsenu k zmíněnému parkovišti, ještě počkám na Divokou Orchidej s Tichým Půlměsícem, aby snad špatně neodbočili. Při tom kolem mne projdou nějakí Američané, nebo jim podobní, nahoru. Přijde nám to v tuto denní dobu poněkud zvláštní, i proto, že šli velmi nalahko. Nenapadá nás, kam by mohli touto dobou jít.

Teď už projdeme jen asi půl kilometru lesem a jsme konečně u Tomurašijama onsenu. Smrdí to tu sírou, opodál je parkoviště s hotelem a ještě blíž jsou oplocené horké výpary. Nějaký podivný človíček se mne ptá, tedy pokud jsem jej pochopil správně, zda jdeme shora a zda jsou pro tu cestu potřeba pohorky, nebo by mu stačily jeho sandály. Když jsem naznačil, že sandály by asi nebyly úplně ideální, zdá se, že by si se mnou chtěl na chvíli vyměnit boty, na což raději dělám, že nerozumím. Složíme se na lavičky u parkoviště a projdu se k hotelu, kde zjistím, že vstup do onsenu stojí pět set jenů a otevřeno má do osmi. Restauraci však mají bohužel jen pro hosty.

Naše první kroky tedy vedou do kempu, který je vzdálen asi jeden a půl kilometru opačným směrem. Než postavíme stany, mihne se tu asi dvakrát pán s autem. Napodruhé si i postaví stan, jehož jednu stěnu tvoří stěna automobilu. Jinak tu nikdo není. Podloží je kamenité, je tu jen záchod a kohoutky s vodou, předpokládám, že pitnou. Po lehké svačině vyrazíme do horké lázně. Je opravdu luxusní, jeden bazének má i venku, i do sauny zajdeme. Mají tu pak spoustu lahvíček, z toho hned dvě vodičky na vlasy a cosi na kůži. Tichý Půlměsíc to na sobě vyzkouší všechno. Mě stačí jen jedna vodička na vlasy, zato se oholím a vyfoukám si vlasy, z čehož je potom Divoká Orchidej úplně hotová a musí si to vyfotit, protože mi vlasy trčí na všechny strany jako sluníčku. Divoká Orchidej už tu pěknou chvíli čeká, ale stejně tu ještě chvíli posedíme, přičemž shlédneme v televizi, která v Japonsku nesmí v podobné prostře chybět, předpověď počasí, nevypadá příliš optimisticky.

Venku se opravdu zatáhlo, ale je docela teplo. Teprve poté, co jsme vyšli z onsenu, jsem si vzpomněl, že jsem si v zamykací skřínce uvnitř nechal foťák a že se pro něj můžu vrátit. K večeri si uvaříme nudle v miso polévce s tofu a fazolovou směsí. Jedna cedule u kohoutků s vodou se mi mezitím zdá přece jen podezřelá, a tak se jdu raději zeptat toho jediného Japonce, který tu kromě nás je, zda je pitná. Ve stanu se ještě svítí, po chvíli pochopím, aspoň doufám, co chci vědět a zdá se, že voda je v pořádku. Po jídle hned jdeme spát.

Pátek 20. července

Autobus nám jede ve tři čtvrtě na devět. Vstáváme do deště, a tak při snídani oceníme stříšku nad vodními kohoutky. U těch kohoutků pochopitelně nechybí kamínka s roštěm a stůl. Zrovna, když se potom chystáme sbalit stany, nabere déšť nečekaně na intenzitě. Kousek za tábořištěm si náhle vzpomenu, že jsem tam nechal pod střechem viset gumicuk, který jsem používal místo

šňůry na prádlo. Po chvíli rozmyšlení a poté, co Divoká Orchidej podotkne, že je dost času a ten gumicuk byl docela praktický, odložím batoh na zem, foťák do rukou Tichého Půlměsíce a rozběhnu se zpět.

Autobus tu už stojí, řidič si v něm vybere jízdné předem. Cesta trvá asi hodinu a dvě třetiny, během pojíždání sušenek v něm vyprávím Divoké Orchideji a Tichému Půlměsíci pár příběhů z té knížky japonských příběhů, kterou jsem si tu koupil. V Šintoku, kam jsme mimochodem jeli, zjistím v železniční pokladně, že autobus do Asahikawy odtud nejede a že tedy budeme muset pokračovat vlakem. První jede naším směrem asi za pět minut, ale protože si Tichý Půlměsíc vzpomněl na zlevněnou jízdenku, u které si v rychlosti nemůžeme vzpomenout na název a nemůžeme si ji tedy tak rychle koupit, pojedeme až dalším. V LP si potom zjistím, že jde o *sejšun džúhači kippu*, stojí sice 11 500¥, ale je v něm zahrnuto pět jednodenních permamentek, které však platí jen v určitých obdobích roku kolem školních prázdnin a hlavně jen na lokálkách. Protože prázdniny začínají dnes či zítra, tak si tu můžeme jeden koupit.

Další lokálka do Furana, kde musíme přestoupit na další do Asahikawy, jede až za jednu a půl hodiny. Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem se projdou do krámu, marně mezitím hledám koš, pak jsem si uvědomil, že ho tam měli, jenom jsem momentálně zapomněl, který obrázek je ten správný. V tom prvním vlaku Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem podřimují, a tak si píšu deníček. Cestou z Furana do Asahikawy se nás ptá slečna na protější sedačce, odkud jsme, jak dlouho jsme v Japonsku a tak. V Asahikawě zjistím od zřízence, že se dnes lokálkami dostaneme ještě s jedním přestupem jen do Horonobe, které už není daleko od Wakkanai. Proto možná ten zbytek dojedeme rychlíkem. V Asahikawě čekáme jen asi čtyřicet minut, tak akorát, že si stihneme koupit nějaké jídlo v krabičkách.

Ve vlaku nám pak nějaký pán poradí, že dveře, jimiž jsme nastoupili, se nebudou otvírat a že až se rozjedeme, můžeme si k nim tedy bezpečně odložit batohy. V Nayoru přestoupíme do dalšího vlaku, který nás už doveze do Horonobe, kde jsme před osmou večer. Rychlík tudy projede až za dvě hodiny a jsme z těch vlaků už docela zničení. Zvlášť na mne padla nedobrá nálada, na které se bezpochyby ty couráky podepsaly. Je však nutné dodat, že i kdybychom jeli rychlíky, nijak bychom časově neušetřili, protože do Wakkanai toho z Asahikawy zase tolik nejezdí, a stihli bychom tedy až ten rychlík, co tu za ty dvě hodiny projede. Naše volba tedy byla efektivní.

Počasi je nevalné, ačkoli přes den moc nepršelo, slunce svítilo jen zřídkka. Mraky se dnes zdály být tak vysoko, že nemusíme litovat sestupu do nížiny. I silnice před nádražím je mokrá. Stanice již není obsluhovaná, lístky nám zkontroloval při vystupování strojvůdce. Nesměle nás přitom musel o jejich ukázání požádat, protože nás samotné nenapadlo tak učinit. Před stanicí je velká cedule s plánkem městečka. Zdá se, že kus dál je i tábořiště. Ve skutečnosti je na druhé straně Horonobe, ale protože je to pěkná díra, i tak to není daleko. Protože však není zcela jisté, o jak starý plánek jedná, raději se ještě zeptám paní, která tu se dvěma holčičkami sedí v autě. Po jejím potvrzení, že to tábořiště tu opravdu je, se zde rozhodneme přechkat noc. Jelikož jsme si zkrátili pobyt v Daisetsu-zanu, máme na to čas. Hlavně však přesně nevíme, kde bychom ve Wakkanai spali.

Cesta k tábořišti, kromě toho, že není dlouhá, je i orientačně nenáročná, a tak jsme tam za chvíli. Tábořiště je na hřišti, je tu pár chatek, prolézačky a tradiční přístřešek s korýtky na vodu a rošty a upravená betonová ohniště na vaření a pečení. U lesa se můžou stavět stany. Je tu pusto, krásná travička a pěkná rovná místa, prostě nádhera. Už když jsme sem docházeli, začal se spouštět mírný deštěk, který se ve chvíli, kdy jsme byli se stavbou stanů teprve na začátku, změnil v pořádný slejvák. Ještěže je tu ta střecha s kohoutky na vodu. Nijak neotálíme a jdeme spát, protože nás čas, tedy osm hodin, už dávno minul a ráno musíme vstávat tak brzy, abychom stihli vlak pět minut po osmé.

Sobota 21. července

Ráno, asi v půl sedmé, se kupodivu probouzíme do jasného, slunečného dne, a tak si hned přenesu batoh do nedalekého altánku a stan na slunce vedle. Než se sbalíme, nasnídáme, usušíme a vykonáme další obvyklé ranní činnosti, máme to tak akorát, abychom stihli vlak. Horonobe je pěkná díra a ačkoli Wakkanai je větší, pořád tu chcíp' pes. Jezdí odtud trajekt i na Sachalin, a proto tu najdeme nemálo azbukových nápisů. Po vystoupení z vlaku, si nejprve přeneseme věci do přístaviště trajektů na Rebun-tó, kam chceme dnes dojet. Do odjezdu dalšího máme asi jednu a půl hodiny, kterou chceme využít k provedení nákupu. Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem se tak dlouho dohadují o tom, co chtějí, až to nevydržím a jdu do města sám.

Kromě nákupu si totiž potřebuji vybrat i peníze, což tu není snadné. Poštu najdu docela rychle, ale pochopitelně není zcela otevřená. K bankomatu jsem se sice dostal, ale u něj pochopitelně i zjistil, že zde peníze nedostanu. Je to stejné jako v Kuširu s tím rozdílem, že v sobotu je pošta zavřená a přístupné je jen okénko k vyřizování jednoduchých záležitostí mimo běžné úřední hodiny. Slečně za ním se pokusím vysvětlit svou situaci a ona si na pomoc zavolá pána, který tu asi jinak nosí balíky. Ten to zkusí se mnou, ale ani když to zkouší japonsky, protože tomu anglickému menu pochopitelně nerozumí, stejně mu to tu kartu nevezme, a tak mne pán odkáže na pondělí. To se mi však pranic nehodí, a tak vlezu do nedaleké banky Sapporo, kde sice ten bankomat byl jen v japonštině, jak jsem konečně čekal, ale usoudiv, že vybrání peněz nemůže být složité, a máje na paměti, že znak □ znamená mimo jiné cosi jako vystoupit, zkusil jsem to přes položku s tímhle znakem a dopadl jsem úspěšně. Z papírku, který mi potom vyjel, jsem s překvapením zjistil, že mi přece jen přišla ještě výplata a že ty peníze, které mi přišly na konci června, byly tedy zase nějaké rozlučkové zvlášť. Tak teď mám víc peněz na účtě, než s čím jsem počítal. A to jsem před tím strávil tolik času úvahami o tom, kolik si mám nechat, abych toho nevezl do Čech mnoho na hotovosti.

Opodál najdu supermarket, kde nakoupím jogurt, ananas a suši k obědu, k tomu pár dalších drobností. To Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem si zde mimo jiné koupili i jakousi klobásu, a to jsem se tolik snažil, pamětliv priorit Divoké Orchideje, aby ta jídla byla bezmasá. U trajektů si lístky kupujeme z automatu, protože u okénka se druhá třída neprodává. Jezdí tu obří lodě, do kterých se musí vejít i spousta aut a autobusů. Zvlášť u těch autobusů nám to připadá nepochopitelné, protože by si

ty cestovky přece mohly pořídít autobusy na ostrově a nechat si ho tam. A ty obří lodě jezdí pochopitelně pomalu, a tak cesta na Rebun-tó trvá asi dvě hodiny, ačkoli ty rychlotrajekty kolem Išigaki a Iriomote-jimy by zvládly stejnou cestu v polovičním čase.

Venku se zatahuje, a tak to ani není moc na focení, ačkoli i tak má kužel Riširi zdvihající se z moře své nesporné kouzlo. Chvilí koukáme na racky, ale jinak jíme. Jsou tu volně přístupné zásuvky, a tak si může Divoká Orchidej dobít foťák. Mimoto podřimujeme a píšeme deníčky. Nahoře na palubě jsem se potkal s nějakým podivným klukem ve fialových kalhotách, který se mne ptal odkud jsem a vůbec vypadal vysmátě a vesele. Už mne podobně zdravil v čekárně u trajektů ve Wakkanai, nějak na mne zase tak kladně nezapůsobil, abych se s ním chtěl doopravdy bavit. V Kafuce se jdeme nejprve podívat na zastávku autobusu, abychom zjistili, že ke kempu nám pojede autobus až deset minut po třetí, tedy za dvě hodiny. Poslední jede přitom ve čtvrt na šest. Počasí je stále nevalné a ani předpověď, vyvěšená na budce s informacemi, nevypadá příliš růžově. Dnes i zítra má být oblačno, pozítří déšť, popozítří by to snad mohlo být lepší, a tak nám snad vyjde počasí alespoň na cestu na vrchol Riširi-zan.

Protože neprší, rozhodneme se odložit batohy do skřínek v budově stanice trajektů a projít se k nejbližšímu místu s kytíčkami. Tomuto ostrovu a Riširi-tó se totiž přezdíva ostrov květin a kvůli nim sem všichni jezdí. V informacích jsme si vyzvedli i leták s fotkami různých květin, jejich jmény v katakaně a hlavně s informací o tom, kdy mají kvést. Mimoto je u toho pláněk ostrova s vyznačením míst, kde můžeme ty kytíčky pozorovat. Navzdory prvnímu dojmu se nám ty batohy do skřínek nějak vejdu.

Vyrazíme po silnici kousek podle pobřeží, než odbočíme směrem do kopce. Právě před tou odbočkou nás jeden pán sám od sebe poradil, že právě zde máme odbočit, když se před tím zeptal, kam jdeme. Cestou zpět jsme zjistili, že se to dalo trochu zkrátit. Stoupáme chvíli po silnici až dokud neskončí domy patřící ještě ke Kafuce, než si všimneme odbočky vlevo a směrovky, podle níž lze tudy dojít k pozorovacímu místu. Stále je zataženo a mraky jsou dost nízko, ale neprší. Naše dnešní tempo je velmi nízké, nakonec, stejně není kam spěchat. Vydrápeme se tedy na vyhlídku, odkud je vidět pěkná skála nad mořem na západní straně ostrova. Připomínám, že Kafuka, odkud jsme vyšli, je na straně východní, ostrov Rebun je přitom taková dlouhá nudle, protažená přibližně severojižním směrem. Jakkoli počasí je nevalné, lidí je zde požehnaně. Skála je sice pěkná, zato kytíček je jen poskrovnu, kolem roste dost vysoká tráva, která je stejně musela všechny zadusit. Jediné, co tu kvete hojně a je přitom i na letáku, je rdesno hadí kořen, které se tu jmenuje *ibukitoranoo* a není zjevně nijak exotické. Zvlášť Tichý Půlměsíc je z toho docela zklamaný a prohlašuje, že tu roste samý plevel a že je to s těmi ostrovy květin pěkný podvod, když vedle na Daisetsu-zanu to nahoře kvetlo jako o život.

Projdeme se ještě kus, než cesta začne klesat, kdy se raději začneme vracet. Cestou si všimne Tichý Půlměsíc, že za dřevěným plotem, kterým je cestička ohrazena, kvete tu z kytíček vyobrazených na letáku, kterou si vybral předem jako favoritku, jde zrovna o místní protěž. Vzhledem k tomu, že na dohled není zrovna žádný Japonec, neodolá a přelezší plot, jme se ji fotit. My s Divokou Orchidejí musíme zatím hlídat, jestli se někdo neblíží. Tichý Půlměsíc stále nemá dost a volá na nás, že ve svahu, na který již z cestičky není dobře vidět, kvete spousta dalších kytíček. Nakonec jej k návratu na cestičku přiměje až naše volání, že se sem kdosi blíží.

Dolů do Kafuky sejdeme asi hodinu před odjezdem autobusu, a tak se ještě projdeme kolem. Naší prvotní myšlenkou bylo najít si nějakou restauraci, ale nenašli jsme nic vhodného, teprve pozdě jsem si všiml, že podnik vyhovující našim představám a hlavně časovým možnostem, bychom našli v patře budovy trajektového přístaviště. Počkáme tedy nakonec prostě na autobus, který nás potom za 280¥ sveze až k odbočce ke kempu, ačkoli zastávka byla o pár set metrů dřív. I potom jsem si však všiml, že zástavky zde nejsou brané příliš vážně a cestující si mávají na autobus či z něj vystupují, kde se jim to hodí.

Recepce je už zavřená, sprchu tu nemají, ale zato tu mají pěknou trávu a i pračku na mince. Dnes se vaření ujmou Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem, máme nudle se zeleninou a podobně. Po jídle ještě rozkrájím ananas a jdeme spát. Když jsem už šel do spacáku, zahlédl jsem na budově se záchodky obřího zeleného motýla, ale Tichý Půlměsíc si jej nevšiml. Přijel sem mimochodem i ten kluk s fialovými kalhotami na motorce.

Neděle 22. července

I ráno je zataženo a mraky se téměř dotýkají země. Po snídani se i tak rozhodneme vyrazit na výlet. Jdeme nejprve napříč ostrovem po cestě, po níž vede i osmihodinová cesta po délce ostrova. Jakkoli se jí budeme přes den víceméně držet, nemáme v úmyslu ji projít celou až k mysu na severu. Ještě dole na větší cestě si všimnu na větvi visícího hadru, který Japonci nosí často kolem krku a stírají si jím pot. Je celkem pěkný, jde zřejmě o suvenýr k železničnímu tunelu mezi ostrovy Honšú a Hókkaidó, jímž na rozdíl ode mne Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem také pojedou. Protože se už pro něj asi nikdo nevrátí a vypadá hezky, po chvíli váhání si jej vezmu. Ačkoli je ošklivo, potkáme několik turistů. Po napojení na zmíněnou osmihodinovou trasu jsme nuceni vystoupat na kopec, abychom mohli sejít k západnímu pobřeží. Kemp, stejně jako Kafuka, se nachází na pobřeží východním.

Cestou mineme postupně hned dvě motoroky zaparkované u pěšiny. Jedna z nich je pečlivě obalená plachtou, ta druhá zase stojí v pozici, že když si na ni jen tak sednu, může to na první pohled vypadat opravdu tak, jako bych tam na ní přijel. Tichý Půlměsíc mne v takové pozici i vyfotí. U cesty též vidíme více zmíněné protěže. Sejdeme k rybářské osadě s několika domky, slepenými ze všeho možného a přístavištěm. Mraky zde klesly tak, že je od hladiny moře dělí už jen velmi málo. Pokračujeme asi půl hodiny po břehu k severu. Nad námi se po levé straně tyčí vysoké skály, jejichž vrcholky se ztrácejí v mlze. Atmosféra je i proto velmi ponurá a melancholická. Mlha se postupně rozprostírá i kolem nás. U rozcestí, kde opět začneme stoupat nahoru

počkám na Divokou Orchidej s Tichým Půlměsícem, krátě si chvíli focením mořského příboje na dlouhý čas. I Tichý Půlměsíc to potom zkusí. Co chybí počasí na kráse, je vynahrazeno pochmurnou náladou.

Odbočka vzhůru přišla včas, neboť Divoká Orchidej už měla obavy, aby nás zde nepřekvapil příliv. Po prudším stoupání se cesta mírní a pokračuje už víceméně po rovině mezi zakrslým lesem a více než dvoumetrovou travou. Na postupovém bodě bývala asi odbočka vedoucí na nejvyšší vrchol ostrova (Rebun-dake, 490m). Teď se na něj chodí jen z druhé strany, zatímco tato cesta zarostla stejně vysokou travou, jako je všude jinde. Máme zde nutkání něco pojíst, ale příroda tomu zřejmě není příliš nakloněna. Mrholí a okolí nevyzývá k posezení a svačině.

Nějak se nám poté podaří minout další odbočku, po které jsme stejně nechtěli jít, vůbec jsme si jí nevšimli. Stále stejnou mlhou s drobným mrholením, dokonce jsme si na batohy připevnili pláštěnky, oblékli nepromokavé bundy i návleky, dojdeme k bráně na cestě, která má zřejmě bránit autům v jízdě tam, odkud jsme přišli. Protože vedle ní byla vyjetá další stopa od kol, i tam byl zapíchnutý sloupek. Po chvíli dojdeme k silnici, ale na vhodné místo k obědu jsme stále nenarazili. Hlad však sílí, a proto zde u krajnice alespoň něco málo pojíme. Po silnici pak sejdem dolů do vesnice, kde jezdí autobus. Podle jízdního řádu jede až v půl páté, teď jsou přítom dvě hodiny. Před tím jel v půl jedné.

Po chvíli tichého dumání vnesou Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí otázku, bylo-li by možné najít v okolí nějakou restauraci. V téhle dřevě mi to nepřipadá příliš pravděpodobné, ale asi o dva kilometry dál naším směrem je trochu větší sídlo, Funadomari, kde by snad bylo lze něco najít. I tam je však naprosto mrtvo. Rád bych se někoho zeptal, ale nikde nikdo. Projdeme kolem kempu a o kus dál si všimnu otevřeného obchůdku. Vejdu tedy dovnitř. U pokladny nikoho nevidím, naproti však stojí u regálu nějaký pán. Na první pohled sice není úplně jasně, jedná-li se o zákazníka či o prodavače, ale ať tak či onak, zeptám se jej, našla-li by se okolo restaurace. Prý by snad mohla nějaká být u pošty, popisuje to trochu složitěji, ale poštu mám vyznačenou i na mapě, a tak to snad najdeme.

Vedle pošty skutečně najdeme restauraci, která ani není podle vývěsních cedulí nijak drahá. Drobnou vadou na kráse je snad jen to, že je zavřená. Projdu se ještě kousek dál hlavní ulicí, ale nic dalšího podobného vidět není, a tak si cestou koupím aspoň v automatu pivo. Když se vrátím zpět ke schodům do restaurace, na nichž na mne zatím Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem čekali, oznámí mi, že se rozhodli zkusit to zastopovat, a ptají se mne nechci-li se pokusit o totéž. Na stopování však nemám pranic náladu a kromě toho, deníček lze psát stejně dobře tady jako jinde. Když odejdou a dopiji to pivo, tak se mi do toho psaní ale moc nechce, místo toho usoudím, že se radši projdu. Cestou se stavím v krámě pro makadámské ořechy v čokoládě a třetinku saké, nebo lépe řečeno něčeho, co jsem za saké považoval, aby to Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem ochutnali. Potom jdu po silnici ve směru jízdy autobusu, projdu se asi čtyři kilometry k zastávce u letiště. Sice neprší, ale jinak je pořád stejně ošklivo. Ve vesnicích, které cestou procházím, je pěkně mrtvo a jsou to povšechně pěkné díry.

Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem už v kempu jsou, kvůli mravencům si přemístili stan a mimo to se tu prý od nějakého pána dozvěděli, že v jakémsi sportovním centru dole ve vesnici je možné navštívit sprchu. Ujistím se ještě, kterým směrem to je, a jdu to prozkoumat. Opravdu, asi jeden kilometr vzdálenou velkou budovu sportovního domu by bylo těžké přehlédnout. Na plánu ve vstupní hale najdu, kde je tu sprcha, zrovna z ní nějaký pán leze, jinak tu nikoho nepotkám. Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem se prý mezitím nějak umyli na záchodě, a vzhledem k tomu, že se zítra dostaneme do onsenu, spokojí se s tím. Kromě toho jsem využil místní pračku, Tichý Půlměsíc tam ale nakonec nedal tu plenu, kterou nechal první noc nahoře na Daisetsu-zanu venku a kterou tedy možná oslintaly lišky. Vzhledem k tomu, že se zde totiž pere ve studené vodě, nezabilo by to případně bakterie. Místo toho si ji pak vyvařil na vařiči.

K večeři vaříme rýži s lososem, jemuž dělají v konzervě společnost bambusové výhonky, což není příliš dobré. Po jídle si dáme to saké, brambůrky a makadámské ořechy. To saké není moc dobré, ale to není skoro žádné, přihřáté je pak lepší.

Pondělí 23. července

Ačkoli dnes mělo být ještě ošklivěji než včera, po zamračeném ránu se pěkně vyčáslí. První ranní trajekt na ostrov Riširi bychom nestihli, a tak jedeme až autobusem před půl druhou. To samo dává tušit, jak bylo naše dnešní ráno líné. K snídani máme poslední ovesnou kaši, potom si uděláme matču, jejíž přípravu Divoká Orchidej opět pečlivě dokumentuje. S pobavením si našeho počínání všimne i japonský pár, který sem právě přijel. Časem se k nám přihlásí jiní dva Japonci, z nichž jeden vybírá poplatek za kemp. Naše úmysly, dát jim méně, protože podle nás si plnou částku nezaslouží, tak nedošly naplnění. Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem si tu prohlíželi návštěvní knihu, kde našli i dva anglické zápisy. Jeden z nich pocházel od Finů a druhý od Čechů, ten už byl několik let starý. Jeden z nich si stěžoval, že je to tu od loňska dražší a služby se zhoršily. Teď stojí jedna noc šest set jenů.

Známy toho, kterému jsme platili, umí i pár slov anglicky. Ptá se, odkud jsme a tak. On je prý z Tokija, teď tu pomáhá rybářům, kvůli čemuž dnes vstával už asi ve dvě ráno. Když zjistí, že jsme ještě neokusili sušené ryby, donese nám jich hned celý pytel. Poslední z nich jsem dojídal ještě za několik dní. Kůže se musí sloupnout a zbytek rozkousat. Není to špatné, jen hrozně žvýkávé a tuhé. Nabídneme mu za to čaj, poctivě ho vypil, tak doufám, že moc netrpěl a nepil to jen ze slušnosti. Před tím si šel ještě ten kalíšek umýt. Za odměnu nám navíc donesl tři piva, protože to se k těm rybám hodí. To se dá jen těžko trumfnout, Tichý Půlměsíc se o to však přece pokusí a nalije mu trochu slivovice. I tu poctivě vypije a zeptá se, kolik má procent, prý přes padesát. Napodruhé jsem mu ten kalíšek šel umýt já, sice by tam došel nepochybně zas, ale přišlo nám to hloupé.

Nakonec se přece sbalíme a dojdeme na autobus. Na trajekt se hrne halda lidí. Na přestup zde sice máme asi tři čtvrtě hodiny, ale i tak jsme ve frontě skoro poslední. Tichý Půlměsíc si tu fotí Divokou Orchidej s kačerem namalovaným na trajektu v pozadí. U vstupu do lodi nám začne zřízenec za pomoci jakési anglicky hovořící průvodkyně vysvětlovat, že na tuhle loď

nemáme lístek. Chvilí to trvá, protože se bráníme s tím, že podle jízdního řádu žádná další loď tam, kam chceme jet, nejede. Průvodkyně nás musí opustit, potom si Tichý Půlměsíc našťestí vzpomene, že na Riširi jsou dva přístavy. Zatímco chceme do Ošidomari, koupili jsme si zřejmě lístek do toho druhého. Zřízenec to pochopí a milostivě nás na tu loď ještě pustí i se špatným lístkem. Do toho druhého přístavu to konečně stálo stejně a trajekt patřil stejné společnosti, takže na tom nikdo netrčil.

V kajutě se pro nás už místo nenašlo, a tak si jen odložíme batohy na místě jinak určeném invalidům a poplakujeme se po palubě. Před odjezdem pozorujeme nějaké veselé tančící lidi, jeden jim k tomu sekunduje z paluby. Hrozně na sebe řvou. Mohli by být nějakým způsobem spojeni s hostelem Momoiwa-só, který je podle LP známý zpěvem táborových písní a jiných šíleností, jež trvají obvykle až do večerky v deset. Vede jej prý skupina japonských komediantů, kteří jej proměnili v místo plné projevů veselí, jež prý můžete buď milovat nebo nenávidět. Mimo to někdo hází z paluby známým na břeh konfety, které se přirozeně po odplutí přetrhnou a padnou do moře. Mám z toho všeho pocit, jako bychom jeli nejméně do Ameriky a ne na vedlejší ostrov v dohledu. Cesta trvá asi čtyřicet minut, v jejím závěru je Riširi-zan opravdu krásně vidět, protože se úplně vyjasnilo, a tak si jej všichni fotíme. Už se těším na zítřek, až pošlapeme nahoru.

V přístavu visí na informacích předpověď počasí, podle níž má být zítra jasno, nic lepšího jsme si nemohli přát. Před tím, než půjdeme do onsenu, chtějí Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem na internet. Tichý Půlměsíc nějak zjistil, kde by to tu mohlo jít, cestou se stavíme v obchodech, je to bída, ale něco k jídlu se v nich najde. Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí pak přece našli i nějakou větší samoobsluhu. Mě se na internet nechce, a tak jdu k onsenu napřed. Cestou si koupím baterku do baterky, našťestí to nebylo tak problematické, jak se mi podle jejího nestandardního vzhledu zdálo. U onsenu pak čekám skoro hodinu, proto taky nerad chodím na cestách na internet, protože tam člověk chtěl nechtě nejméně půl hodiny zabije. Tichý Půlměsíc potom říkal, že někde v Japonsku bylo další velké zemětřesení. V jednom mejlu se prý kdosi zmiňoval o Hókkaidu, ale ve skutečnosti bylo u Niigaty, kde tentokrát porušilo i atomovou elektrárnu, protože měla smůlu v tom, že stála přímo na hraně. Jinak i elektrárny se tu staví tak, aby i větší zemětřesení přestály.

Onsen je opravdu luxusní, sauna byla dřevěná, lavice v ní pokryté ručníky a ještě si další ručník na sezení mohl člověk vzít v koši uvnitř. Navíc je tu asi sto deset stupňů a pětiminutové přesýpací hodiny. Nejlepší je potom sedět venku na židlička, kterou kdosi umístil velice dobře do místa, odkud byl výhled na vrchol Riširi-zan, lemovaný dvěma mráčky. Pod vrcholem byl vidět bazének, v němž posedávali Japonci s ručníky na hlavách. Byla to opravdu krásná kompozice, ale usoudil jsem, že by bylo příliš nevhodné, pokoušet se to fotit. Venku v bazénu jsme mimochodem potkali zase toho týpka s fialovými kalhotami.

Divoká Orchidej na nás zase čeká, protože do sauny nešla. Najíme se pak tady v takové levné restauraci, kde mají jen nudle, ani nevíme, co si objednáváme. Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem mají nakonec nějaké nudle s velkým množstvím řasy, já jsem si dal za tisíc jenů dvojmisku, v jedné polovině byla rýže, ve druhé nudle. Chuťově to není světové, ale pro dnešek mi úplně stačí, že je toho dost.

Tichý Půlměsíc si cestou sem všimnul směrovky do kempu. Mohli bychom to tedy zkusit zde a nevláčet se ještě další dva kilometry do kopce do dalšího kempu. Průzkumem Tichý Půlměsíc zjistí, že hned naproti opravdu kemp je, recepční má už sice skoro padla, ale i tak se na nás byrokraticky vyžije, chtěl znát pomalu i číslo bot. Noc přijde na pět set jenů. Je tu krásná travěnka na upravených terasách. Sestavím sice vařič, ale nevaříme už ani čaj a jdeme celkem brzy spát.

Úterý 24. července

Ráno jsem nás vzbudil už v pět, protože nahoru chceme vyrazit v sedm. Nebe je modré jako šmolka, krásnější počasí bychom si těžko mohli vymyslet. Kaše došla, a tak snídáme odděleně, jen čaj je samozřejmě společný. Nakonec se nám podaří odejít už v půl sedmé. Nahoru jdeme pochopitelně nalehko. První dva kilometry jdeme ještě po silnici a po chodníku, který je z větší části krásně měkký, vyrobený z čehosi, co připomíná divnou hmotou zalité piliny. Až k parkovišti a hornímu tábořišti to však teprve dodělávají. V kempu si jdu odskočit, přičemž se potkám s Macučanem, s nímž jsem se dříve potkal v Asahikawě. Říkal, že nahoře byl včera, a to bylo krásně, dnes míří na Rebun.

Asi po dvaceti minutách dojdeme k prameni, o kterém se cedule u parkoviště zmiňovala, že jde o pramen s nejčistší vodou v Japonsku. Neváhám a vyměním si vodu v láhvi. Chutná to, překvapivě, jako voda. Cesta se postupně od mírného stoupání mění ve strmější a strmější. Opět je tu vyznačeno devět stanovišť, na každém čekám na Divokou Orchidej s Tichým Půlměsícem. Nahoru to vyběhneme jako srnky, až se nám nechce věřit, že má ta hora 1751m, dolů to bude horší. Předejdeme mimo jiné dvojici, kluka a holku, které jsme viděli v kempu. Kolem šestého stanoviště se les snížil již natolik, že je z plošiny na něm krásný rozhled do okolí. Vzduch je krásně čistý, a tak vidíme nejen ostrov Rebun, ale v dálce na obzoru i čáru Sachalinu. Jen Hókkaidó je skrytý za beránky, i to se však, než vylezeme nahoru, vyčistí.

Odtud jsou výhledy už častější, ačkoli se skoro až na vrchol prodíráme kosodřevinou. Již téměř nahoře, pod nejprudším úsekem, projdeme kolem nouzové chaty, je otevřená a prázdná. U ní, a pak ještě trochu výš, je vysoký válec s dveřmi. U něj se skví katakanový nápis „toire“. Nahlédnu zvědavě dovnitř, ale je tam jen hliněná zem a divná trojnožka. Cestou dolů jsem si potom všiml jedné dámy, která záchodu využila s tím, že si na trojnožku zřejmě připevnila pytlík, do kterého potřebu vykonala a odnesla dolů. Částečně to odhaduji i z toho, že jsem tuším kdesi dole viděl i návod, jak se to má používat. Člověk si k tomu může koupit zvláštní pytlíky.

Od devátého stanoviště nahoru je to už pěkně prudký výstup značně podkluzující hlinou. Občas jsou tu natažená lana, která k výstupu ani nepotřebuji, ale cestou dolů jsem je věru ocenil. Nahoře je svatyně, tentokrát buddhistická, a v ní i nějaká soška. Hlavně jsou odtud opravdu nádherné rozhledy na moře kolem dokola. Podle mapy i průvodce je opodál ještě o pár metrů vyšší bod, ale zdá se, že cesta tam je zavřená. I kdyby nebyla, stejně by asi nemělo smysl tam chodit. Zavřené jsou tedy zřejmě i další

dvě cesty nahoru, z nichž po jedné chodí LP dolů. Tichý Půlměsíc také zpočátku uvažoval o tom, že bychom tudy mohli sejít, abychom se nevraceli stejnou cestou, protože však pod námi je onsen a stany, zavrhlí jsme to už předem. Teď je odtud vidět i Wakkanai a vůbec dlouhé pobřeží Hókkaida včetně dvou nejsevernějších výběžků Japonských ostrovů.

Jsem tu první a než přijdou i Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem, dostanu od jedné paní opodál třešničku, potom si nás na památku vyfotí. Cestou nahoru jsme viděli sestupovat dva cizince, kluka a holku. Necháme se se svatyní vyfotit, protože můj stativ je příliš malý na to, abychom to zvládli svépomocí tak, aby byl v záběru i Rebun. Stativ pak využijeme k tomu, abychom se vyfotili se sušenými rybami v rukou i zubech. Nějak nám to focení trvá celkově dlouho, až chce jít Divoká Orchidej dolů, protože všichni Japonci už odtud odešli.

Sestup je podle očekávání pěkný opruz. Teď už asi nikdo z nás nepochybuje o tom, že hora má opravdu 1751m, spíš bychom uvěřili i vyššímu číslu. Cestou dolů jsme potkali přece ještě jednoho Japonce stoupajícího vzhůru. Nevypadalo to, že by byl zrovna v dobré fyzické kondici, cestou nahoru jsme jej již předcházeli a šel značně pomalu. Usoudili jsme proto, že byl dost odvážný, nebo spíš hloupý, když stoupal nahoru takhle sám. Dole u pramene máme poslední zastávku. Čekám tu asi půl hodiny, leže na lavici v altánku. Tichý Půlměsíc přijde chvilku před Divokou Orchidejí a poznamenává, že je to špatné, protože Divoká Orchidej už ani nemluví a vypadá opravdu znaveně a našťvaně. Tichý Půlměsíc se zde dívá tomu, jak si všichni Japonci fotí ten pramen.

U stanů nám ještě chvilku trvá, než se vypravíme do onsenu. Divoká Orchidej říká, že na nás pak počká u stanů při psaní deníčku. Dnes po výstupu nahoru je pohled nahoru ještě mnohem lepší, zvláště, když nad ním pomalu putuje zleva doprava stříbrný kotouč Měsíce. Jenom Tichému Půlměsíci to už takhle připadá trochu kýčovitě. Venku jsem okamžik před Tichým Půlměsícem, ale Divokou Orchidej jsem u stanů nenašel, ukázalo se, že tentokrát využila i saunu, a tak vylezla dokonce ještě chvilku po Tichému Půlměsíci. Včera jsem mimochodem při fénování zlomil hřeben, tak jsem to radši dnes nepokoušel. Tichý Půlměsíc si chce ještě střihat nehty, ale to mu nedovolíme, protože je asi sedm a máme hlad.

Ačkoli má Tichý Půlměsíc plánek s vyznačenými restauracemi v městečku, trvá nám hledání vhodného podniku opět docela dlouho. Nakonec, když už se odhodláme vstoupit do jedné restaurace, volá na nás nějaký pán, že je zavřeno a odkáže nás na dál, kde je jiná pobočka téhož podniku s pořadovým číslem dvě. Vypadá to tu celkem vhodně, a tak si sedneme k nízkým stolkům na zvýšenou podlahu. Objednávání nám chvilku trvá, protože jídelní lístek je pochopitelně jen v japonštině a přečíst můžu jen katakanu, hiraganu a asi dva další znaky, z nichž jeden patří rýžové misce. Nakonec si vybereme víceméně podle ceny, sám si objedná „ikura don“, což je podle předpokladu miska rýže s velkými červenými jikrami. Divoká Orchidej dostane tempuru, teď už si snad zapamatuji, co je *ebi don*, a je celkem spokojená, jenom ty věci okolo moc nechce, tak je dojím za ní. To neplatí pochopitelně pro miso polévku, kterou jsme také všichni dostali. Tichý Půlměsíc dostal řízek, políty vajíčkem na měkko, což ho pěkně rozladilo, protože řízek může mít i doma a jednak vajíčko na měkko nemá rád. Tak to i za něj nakonec dojím, což mi nevádí, protože mám docela hlad. Ale s těmi jikrami jsem byl spokojený, taky jsem si je vybral. Na rozdíl ode mne, Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí jsou s množstvím spokojeni. Na začátku jsme se pochopitelně vzájemně fotili. Mě zbývá ještě asi deset fotek na filmu, který musím zítra před rentgenem vyndat. Jenom Tichému Půlměsíci neumožním, aby mne vyfotil podruhé, protože si myslím, že jednou to muselo stačit.

Došel sem i ten pár, který jsme potkali včera v kempu a dnes jsme je předcházeli cestou nahoru. Objednávají si spoustu chodů, Divoká Orchidej to komentuje slovy, že to je tak, když si někdo umí objednat. Na závěr chci pozvat Divokou Orchidej s Tichým Půlměsícem na skleničku saké, což mi dovolí, ale číšníci jsou zaneprázdněni vařením pro ty dva Japonce natolik, že na nás nemají čas. Nakonec se musím ohlásit sám, protože by tady jinak Divoká Orchidej usnula. To saké je nakonec lepší než předevčirem. Ti dva Japonci nakonec vycházejí spolu s námi. Kluk umí trochu anglicky, a tak se vyptá, odkud jsme. Hlavně nám sdělí, že bydlí v Niseku, kde ona snad v zimě pracuje v hotelu a on dělá sportovního instruktora, lyžařského a raftového. Také se ptá, jestli jdeme do kempu, na to vyjdou ven k autu a jedou pryč. Trochu nás to našťvalo, poněvadž se zdá, že se před námi prostě chtěli vytahovat a pak nás nechají jít pěšky. Cestou zpět si to pěkně proventilujeme. Na chodníku jsme opět viděli obřího motýla, moc se nehýbe, tak ho zkusíme s bleskem vyfotit, snad mu to neublížilo, byl-li tedy ještě živý.

Ti dva Japonci nakonec dojeli do kempu až když Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí spali a já dokončoval čištění vařiče a nádoby na benzín. Zbylo mi ho skoro půl litru, zbytek jsem přelil do petky a zítra ho zkusím někomu udat.

Středa 25. července

Ráno jsme vstali asi v šest, možná i dřív. Tichý Půlměsíc s Divokou Orchidejí s balením hrozně spěchají, i když trajekt nám jede až v osm čtyřicet, tak vlastně nevím, proč. Mě to dost stresuje a nějak mi to nejde, poněvadž jsem se proto před tím ani nestihl nasnídat. A jim prostě dneska stejně nejde stačit, až mám podezření, že si sbalili už večer. Podaří se mi jim přenechat rezervní tyčky a opravnou lepicí sadu ke stanu, benzín udám u pána ve vedlejšímu stanu. Snad pochopil, co to je, na každý pád si ho vzal a co s ním udělá, je mi už jedno. V přístavu jsme pochopitelně hrozně brzy, ale aspoň tu snídani stihneme tady. Jen teplý čaj se nám sehnat nepodaří, zdá se, že na léto v těch automatech mění sortiment jen na studený.

Do fronty jsme si stoupli brzy, protože tentokrát chceme zaujmout místo v kajutě, pokud možno i na ležení. Při čekání nás baví racek a havran, jimž lidé čekající ve frontě házejí kusy chleba. Racek je o fous větší a havran se chová překvapivě ponížene. Tentokrát máme správný lístek a najdeme i místo v kajutě. Ještě trochu povídáme, ale i podřimujeme. Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem si dobíjí foťáky. V televizi, která tu pochopitelně nesmí chybět, předvádějí zrovna aerobic, a stejně pochopitelně se najde jeden pán, který se toho chytne a cvičí podle ní.

Ve Wakkanai jsme v deset dvacet, dotazem zjistím, že autobus na letiště mi odjíždí v jedenáct ze zastávky opodál. Jakkoli

je to smutné, nezbyvá, než se slovy, „za rok někde v Asii“⁹ rozloučit s Divokou Orchidejí a Tichým Půlměsícem. Doufám, že se úspěšně dopraví do Kjóta a hlavně že jim tam vyjde to složitě sehnané ubytování v *Tani house*. Na letišti se podle návodu zvládnou obdavit v automatu ANA¹⁰, který má jinak ovládání jen v japonštině. Z letadla je i sem tam něco vidět, období dešťů už nejspíš skončilo, i pár pěkných sopek v Tohoku vykoukne, jen nad větší částí Hókkaida se táhnou mraky. V Tokiju je pěkné vedro, nijak se tu nezdržuji, vyzvednu si batoh, jako obvykle pěkně zabalený v igelitu, přeždu k jednokolejce, kterou se svezu na vlak. I tady totiž jezdí na letišti jednokolejka, tak toho musím využít.

Lístek do Kófu mě stojí jen 4550¥, což není tolik. Přestupuji jen jednou, v Šindžúku na rychlík, kde tak si stihnu do vlaku koupit oběd v krabičce. A jako obvykle se v změti značek na nástupišti nevyznám, a tak se mi nepodaří stoupnout si přesně k místu, kam pak přijedou ty správné dveře. V Kófu jsem deset minut po šesté, zjistím, kdy mi zítra ráno jede autobus do Hirogawary a jdu do hotelu. Vyperu si, kouknu se na internet, a projdu se po městě v neúspěšné snaze najít nějakou větší samoobsluhu, nenajdu ani benzínku. Naproti hotelu mne naláká italská restaurace, kde, jsa trochu znaven japonskou kuchyní, vezmu zavděk sýrovou picou. Asi v devět zhasnu a jdu spát.

Čtvrtek 26. července

První autobus jel asi ve čtyři ráno, ale takový cvok nejsem, ten v devět mi bude úplně stačit. Když po sedmé vracím v recepci klíč, zeptám se, kde je nejbližší benzínka. Po chvíli mi jednu najdou, podle toho, jak mi popisovaly cestu k z hotelu, si asi myslí, že ji hledám kvůli autu, protože pěšky je to kratší. Venku je tady docela vedro. Benzín mi doplní bez řečí, nákup vyřídím v nějakém Family Martu, kde toho sice moc nemají, ale snad to bude stačit, když jsem lepší obchod nenašel. Ještě si do pekárny na nádraží zajdu na čaj a pro chleba a asi čtvrt hodinovým předstihem jdu na zastávku. Stojí tu už pěkná fronta a nějaký tlustý Japonec prodává lístky po devatenácti stech jenech.

Cesta do Hirogawary trvala asi dvě hodiny s jednou krátkou zastávkou na toaletu. Většinu cesty jede autobus úzkou prudce stoupající horskou silnicí, na níž by se dvě auta nevyhnula, k tomu je v pravidelných intervalech rozšířena. Počasí se kazí a zatahuje, ale neprší. Před čtvrt na dvanáct jsme na místě a pět minut po půl dvanácté vyrazím na cestu. Počasí je stále zamračené, ale zítra by to snad mělo být lepší. Při stoupání předcházím hodně lidí. K chatě Kita-dake Kata-no-koya jdu podle LP, což není nejkratší cesta, ale zase si můžu dát oběd u jiné chaty cestou. K rýžovým trojúhelníčkům si tu kupuji pivo, které tu bylo opravdu drahé. Točená třetinka přišla na osm set padesát jenů. Není divu, když sem podle všeho všechno tahají vrtulníkem.

Když už chci vyrazit do dalšího stoupání, dá se do deště, který však našťestí rychle přejde. Pláštěnku na batoh jsem si ale stejně raději nasadil. U té chaty jsem obědval od půl druhé do čtvrt na tři. V Hirogaware jsem začínal v patnácti stech třiceti metrech, chata, u níž budu nocovat je v rovných třech kilometrech, takže si opravdu stoupání užiji. Když se zleva připojí cesta, která je mapově o půl hodiny kratší, potkám pár lidí, jichž jsem si všiml v autobusu. Odtud je to jen kousek na hřeben, zahalený do mlhy.

V chatě zaplatím pět set jenů za místo pro stan, které si najdu pod chatou a sněhovým polem na východní straně hřebene. Mraky se trochu protrhají a klesnou. Uvařené jídlo si vynesu nahoru na lavičku, chvíli se zdálo, že by se mohl vydařit západ slunce, ale nakonec z toho nic není. Jeden Japonec tu vytrvale stepoval u foťáku připraveném na stativu, ale ani on se nedočkal. Sám jsem si také nakonec připravil stativ a popíjeje čaj, čekal jsem, co se z toho vyvine. Přišel však velký mrak, který zrovna v tu správnou chvíli ukryl vše do mlhy. Voda se tu mimochodem také platí, sto jenů za litr. Protože nemám drobné, předplatil jsem si rovnou při prvním placení do plechové kasičky u umyvadla pět litrů. Tak nevím, co je vlastně pokryto těmi pěti sty jeny nocležného.

Pátek 27. července

Ještě dopoledne se splní vše, kvůli čemu jsem jel do Jižních Alp. Jednak jsem si nařídil budík na čtvrtou hodinu, protože přímo ze stanu bych měl mít možnost vidět východ slunce. Nakonec přece jen jsem musel udělat tři kroky ven, protože mi ve výhledu bránil kámen, a musel jsem čekat ještě asi tři čtvrtě hodiny, než slunce skutečně vyšlo, ale stálo to zato. Mraky klesly pod tři kilometry, a tak jsem, společně s řadou Japonců z chaty, mohl pozorovat, jak se slunce pomalu přehouplo přes hladinu mraků. Občas sice přešel přes slunce mrak, ale to nijak atmosféru nekazilo, protože zvlášť v kritický okamžik byl obzor čistý. Tak to byl východ slunce v zemi vycházejícího Slunce. A aby toho zážitku nebylo málo, stočil-li jsem pohled víc k jihovýchodu, zahlédl jsem nad mraky i vrchol Fuji-san.

Balení mi chvilku trvalo, ale i tak jsem vyrazil v sedm dvacet a na vrchol Kita-dake (3192m), což je druhá nejvyšší hora v Japonsku, jsem se dostal deset minut před před osmou. Odtud jsem Fuji viděl mnohem lépe a pochopitelně jsem si ji i vyfotil na film fuji. Mraků je stále dost, ale jsou hlavně dole a spíš dotvářejí atmosféru, než aby vadily v záběru. Tím se splnilo opravdu vše, co jsem od Jižních Alp čekal, a teď mi už nezbyvá, než jich kus přejít a sejít dolů. Mimo Fuji je odtud pěkně vidět i hřeben Jižních Alp, který je také zajímavý a v dálce na severozápadě tuším i hřeben Severních Alp.

V půl deváté se pustím do pěkně otravného sestupu mezi skalami a kamením, v sedle u chaty Kita-dake-sansó chvilku posedím a pokračuji opět do kopce, přes nezajímavý kopec (3055m) a skalnatý hřeben na Ai-no-dake (3189m), což je čtvrtá nejvyšší hora v Japonsku, i když ta třetí, Jari-dake v Severních Alpách je jen o metr vyšší, a to možná jen díky umělé kamenité kupě pod vrcholovou svatyní. Tak to aspoň komentuje LP. Cestou mě předešel starší pár, oba jeho příslušníci šli nalehko, potkal

⁹Přesněji v Mongolsku, ačkoli se teď zdá, že z toho nic nebude,

¹⁰All Nippon Airways

jsem je už při sestupu z Kita-dake, kdy oni šli nahoru. To se tam asi moc nezdrželi. Uhánějí bez zastávky a jsou tak zahalení do různých šátků, rukavic a kloboučků, že jim koukají jen oči, tak mi připadají trochu jako mimozemšťané. Jiné Japonce spíš předbíhám.

Nahoře se válím asi hodinu od jedenácti do poledne, naobědvám se, pojím sušenou rybu, Divoká Orchidej s Tichým Půlměsícem mi jich nechali nějak moc, asi pět. Svítí tady dost silně, není tu stín a mám málo vody, což jediné mne přiměje, abych se sebral a šel dolů. Protože chata, u které budu nocovat, je ve dvou tisících šesti stech metrech, dá se tušit, že sestup je zase nutné zlo. Chata Kuma-no-daira-goya je skrytá v lese ve svahu nad údolím. Co se týče vegetace, je tu skutečně oproti Hókkaidu vše tak o kilometr posunuté. Brzy tu bude tma, ale jinak je tu pěkně, zvláště na terase. Hlavně je tu spousta vody. Správce je nějaký vtípálek, který umí trochu anglicky. Za místo pro stan platím šest set jenů, tutéž částku investuji i do malého piva v plechovce. Když jdu pak tu plechovku správci vrátit do chaty, všimne si mne několik dam středního věku, které jsem cestou sem dolů předcházel. Teď se dozví od správce moje jméno a prohlásí, že jsem děsně rychlý.

Protože jsem tu brzy, u chaty jsem byl už v půl druhé, zajdu se dolů k potoku i umýt. V rychlosti se obliji pomocí ešusu a vyperu si i propocené oblečení, zvláště včera jsem to mohl cestou nahoru několikrát ždímat. Chvilku se hřeji na terase a píšu deníček, popíjeje čaj. Asi v pět si jdu uvařit špagety s kečupem, salámem a parmezánem, včera jsem měl nudle v miso polévce. Než si pak uvařím další čaj, dá se do prudkého deště, ty vyprané věci mám přitom přirozeně stále vlhké. Nezbyde mi tedy, než zalézt do stanu. Chvilku si píšu deníček, čtu noviny, ale už před osmou jdu spát, v tom dešti jsem byl líný jít si čistit zuby.

Sobota 28. července

Ráno je krásně jasno, ale slunce se sem stejně dostane až za dlouho, protože na východě se tyčí vysoký horský hřbet. Vyprané oblečení tedy oblékám ještě vlhké. Vstal jsem asi v pět, kdy už vedlejší stany zmizely. Než se sbalím, jsou pryč úplně všichni, není divu, vždyť nakonec vycházím až v půl osmé. První část pochodu je celkem pohodová. Poté, co vystoupám zpět na hřeben a dostanu se trochu z lesa ven, pocítím, že dnes začalo pěkně foukat. Nebe navíc bledne oblačností a mlžným oparem, který kazí výhled. Ačkoli hřeben až pod Šiomi-dake vede ve výšce kolem dvou tisíc šesti až sedmi set metrů, jdu skoro celou dobu nevysokým lesem, jen brdky a jiná exponovaná místa jsou pokryta kosodřevinou nebo pouze travou a kamením. Zde na vrchu opět rostou krásné kytičky, jsou dost podobné těm na Hókkaidu, jen tam rostou o kilometr níž. A břízy zde rostou až do dvou tisíc osmi set metrů. Zvonky proti medvědům zde nenosí všichni, sám jsem si ho také včera a předevírem zapomněl nasadit a mám ho až dnes. Cestou míjím nouzovou chatu, kde si v závětrří sním čokoládovou tyčinku. Odtud je to již nedaleko k začátku skutečného výstupu na Šiomi-dake, pod ním doženu kluka, který měl stan vedle mne, jde nějak pomalu.

Teď už fouká docela hodně a na vrcholu navíc sedí mrak, a tak nebýt toho, že musím jít za něj, snad by to ani nestálo za tu námahu. V půli kopce se proti mně s kopce blíží větší výprava, a tak si sundám batoh a v klidu počkám, než se cesta uvolní, trvá to asi deset minut. Shora z hřebene zahlédnu ještě naposled Fuji-san, i když už velmi zamlženě. Z vrcholu Šiomi-dake (3047m) tedy není nic vidět, přišel jsem sem ve čtvrt na dvanáct a dvacet minut před polednem, pojed něco vápníku a složených cukrů, totiž chleba se sýrem, vydávám se na cestu dolů. Až k chatě pod Šiomi-dake (Šiomi-goya) jde opět po poskakování po kamenech s jedním skalnatým vrškem pro zpestření. V mlze slyším vrtulník, asi veze k chatě pivo, které si tam k obědu koupím. U chaty jsem pět minut před půl jednou, nemají tu vodu, tak si koupím jednu balenou půllitrovku, protože tohle mne nenapadlo a mám jen dvě deci na tři hodiny pochodu. Dojím sýr, pojím zase rybu, je tu docela nával, ale odchodem větší výpravy se po chvíli plácek před chatou uvolní.

Deset minut po jedné pokračuji lesní pěšinou na hřebeni, je to docela nenáročná, jenom mne to už tolik nebaví. Cestou jsem tu větší výpravu zase předešel, stejně jako řadu dalších lidí, většinou bez stanů. U chaty Sanpuku-mine (2645m), kam jsem přišel pět minut po třetí, je menší stanové městečko, řada stanových míst, která tu mají vyznačena provazy, se však zaplní až po mně, tak mám ještě na výběr. Přes to, jak vysoko jsem, je kolem vysoký hluboký les. I chata je opravdu velká, jde vlastně o několik stavení, za stan si účtují 600¥, ale ještě další stovku chtějí za použití záchodu, opět mi není úplně jasné, co je pokryto těmi šesti sty jeny a proč to vlastně oddělují, protože i pro vodu je nutné jít asi půl kilometru k prameni.

Abych tam nemusel jít dvakrát, dobře si spočítám, kolik vody budu potřebovat a vezmu si i ešus, který pak plný vody ponesu zpět. Mimo toho jej použiji i k osprchování, protože mám štěstí, že jsem u pramene chvilku sám. Když už jsem hotov, přijde sem mladý pán, jehož jsem i s jeho ženou předcházel cestou sem. Měli docela velké batohy a červené pláštěnky. První, co mi řekne, je otázka, kam jdu s tak velkým batohem, nejprve nepochopím, nač se mne ptá, nakonec se však dostaneme k tomu, že jdu zítra dolů. Pak si říkám, že mne tyhle otázky začínají už poněkud unavovat.

K jídlu si vařím zase špagety, tentokrát s rybičkami, parmezánem a kečupem. K tomu si uvařím i polévku, miso už mi došlo, tak je to nějaká instantní. Při tom na mne zamávají i ty dámy, které mne zdravily včera na Kuma-no-daire. Ptají se, jestli to nebylo na Šiomi-dake nebezpečné, což mi nepřípadalo a jestli jsem něco viděl. To bohužel ne, protože tam bylo moc mraků, zato ony prý měly krásný rozhled, tak vidíte, jak se někdy vyplatí vyrazit dřív. Taky sem přijde skupina starších pánů, což mi připomíná, že většinou chodí Japonci sami, v párech, nebo ve velkých skupinách, které jsou převážně jednopohlavní. Namíchané to moc nebývá. Spát jdu asi v osm.

Neděle 29. července

Asi v půl čtvrté jsem vykoukl ze stanu, abych spatřil vycházet první turisty do hluboké noci, již ozařovala jen slabá záře čelovek. Nějak úplně nechápu, co tím sledují, když ani počasí nemá být dnes valné, mne by k něčemu takovému jen tak nepřinutili. Sám

odcházím v půl sedmé, i to je brzy, protože autobus zdola mi jede až ve čtvrt na deset, a i podle mapy jsou to pouhé dvě hodiny pochodu. Cesta dolů je nutné zlo, předcházím mimo jiné stejnou velkou výpravu jako včera. Na zastávce jsem asi v osm, zde potkávám zase ty dámy, s nimiž jsem se viděl už včera a především. Tentokrát se po chvíli zeptají, odkud jsem, daly si s tou otázkou docela načas. Při čekání se převléknu, ale i tak si připadám hrozně špinavý.

Je tu teplo a vyjasňuje se, ještě i zde jsem asi v šestnácti stech metrech. Autobus je tu dřív, když už v něm sedím, všimnu si pána, který zapaluje venku vaříč, zdá se mi divné, že by chtěl něco vařit, když už zaplatil lístek a viditelně chce jet tímhle autobusem, použije jej však jen místo zapalovače na cigaretu, protože na tom vaříči má samozapalování. Autobus počká i na opozdilce, dobíhajícího na poslední chvíli. Ta velevýprava nenastoupila, ani by se sem nevešla, protože autobus není tak velký. Místo toho se projde po silnici na parkoviště asi čtyři až šest kilometrů, kde mají svůj autobus. Jedeme opět silničkou úzkou jen pro jedno auto, vinoucí se dolů v řadě serpentýn. Cesta trvá asi dvě hodiny, na nádraží jsme po jedenácté. U pokladny si kupuji lístek do Macumota za 1450 jenů. Koukám, že vlak mi jede ve 12:01, tak si ještě koupím zmrzlinu a brambůrky, žádné jiné požitky mi tahle díra asi nenabídne, ani si nepamatuji, jak se to tu jmenovalo a ani mi nestojí zato to zjišťovat.

Vlak sám je lokálka na jednokolejné trati, jede děsně pomalu, až mne to fakt nebaví. Podle mapy se mi zdá, že bych měl přestupovat v Tacunu, ale když se zde, vystoupiv, zeptám u pokladny, dozvím se, že se mám vrátit do vlaku a svézt se ještě jednu stanicí do Okaji, kde naštěstí nečekám dlouho. Vlak do Nagana, který staví v Macumotu, odjíždí hned z druhé strany nástupiště. Jede tunelem, kterého jsem si předtím na mapě nevšiml. V Macumotu jsem nakonec asi v půl čtvrté. Mé kroky míří nejprve do turistických informací, kde umí jedna paní trochu anglicky. Nejprve se ptám, nebyl-li by poblíž kemp, ten nejbližší je asi deset kilometrů za Macumotem u jezera. Poslední autobus tam jede v 15:40 a první ranní do Macumota jede v jedenáct, což se mi vůbec nehodí, když chci chodit po městě. Paní tam dokonce volá, ačkoli sám jsem ji o to nežádal. Alespoň se dozvím, že noc tam by stála tisíc jenů. Celkově se mi to moc nelíbí, a tak řeknu, že tam nepojedu a začnu se zajímat o hotel. Paní mi doporučí jeden naproti hradu, který si účtuje 3500¥, přičemž obojí mi připadá ideální. Hned tam zavolá, aby mne ohlásila a zeptala se, mají-li tam volno. Musím ještě odpovědět na otázku, dávám-li přednost pokoji v západním či japonském stylu, což je mi jedno.

Cesta od nádraží mi podle plánu, který jsem v informacích dostal, trvá asi dvacet minut. Hotel se jmenuje nějak jako Surokan a vypadá už poněkud sešle, podobně sešle, jako pán v recepci. Po vyplnění obvyklých formalit mne odvede do pokoje, který je nakonec v japonském stylu. Místnost je tedy vyložená rohožemi, v okně jsou místo žaluzií papírové okenice, šoupací a obložená pomalovanou látkou. Místo postele jen smotaná matrace a peřiny, vedle nízký stolek a sedáčka bez nohou, zato s opěradlem. Televize nemůže chybět, stejně jako video a nějaká neslušná kazeta. Za to video se pochopitelně platí, tři sta jenů za půl hodiny. Už dřív jsem si všiml, že tu obvykle v hotelích mají nějaký neslušný videokanal. Aby nebylo vše dokonalé, u lampičky je přehlodaný drát, což mi nepřipadá dvakrát bezpečné, protože jsem si toho všiml až po zastrčení zástrčky do zásuvky a vyzkoušení, že světlo nesvítí. Co mne však nadechlo, byla čajová souprava ukrytá v kruhové krabici na stole. Šlo o malou konvičku, dvě misky a sáčkový zelený čaj v krabičce, k tomu patřila i varná konvice. Čaj, vaříč a hrnek jsou zde pochopitelně k dispozici ve všech hotelích, ale tady to bylo zvlášť pěkné.

Na pokoji se však moc nezdržuji. Vezmu špinavé prádlo a projdu se k nedaleké veřejné prádelně, kterou jsem si v recepci nechal označit na mapě. Jako na potvoru nemám tři desetijenové mince, abych si mohl koupit v automatu prášek, a tak si musím vedle v drogerii koupit za sto jenů celou krabičku s pěti pytlíčky. Než se to vypere, projdu se po městě. Od hradu zní zlověstné dunění, a už cestou k hotelu jsem si všiml na jednom náměstí skupiny tlukoucí do velkých bubnů. Projdu se místním obchodem s vybavením do přírody. Koukám, že ty skládací jídelní hůlky dělá víc firem. Ale ty od montbellu mi stejně přijdou nejhezčí. Během sušení si pak už píšu deníček. Vyprané prádlo hodím na pokoj a jdu hledat restauraci. Tentokrát si vezmu k ruce LP, ale ani jeden z podniků, které tam doporučují, již neexistuje, nebo není otevřený. Projdou se starou obchodní čtvrtí Nagamači a ještě jednou ulicí mezi malými obchůdky. Vypadá to tu docela pěkně. Nakonec zamířím do nudlárně hned vedle hotelu. Všiml jsem si jí už dřív, aspoň přijdu na to, že *ebiten soba* je soba s tempurou, kterou tu mají fakt dobrou.

To už táhne na půl sedmou a jasný den se pomalu mění v noc. Focení i návštěvu hradu jsem si nechal na zítřek, ale teď se tam jdu přece podívat, protože ačkoli již má být touhle dobou přístup na nádvoří uzavřen, hrnou se tam stále davové lidí a zní odtud stále stejně hrozivé dunění. Na nádvoří potom zjistím, že se tu odehrává festival tajko, což je takový velký buben, do kterého freneticky a s různými až akrobatickými prvky buší několik skupin po sobě. Koukám, že tu byli včera a i dnes byl už dopoledne, odpoledne pak od půl čtvrté. Končí v půl deváté, a tak stihnu jen poslední dvě hodiny. I tak to staží, jinak by mi to možná vytlouklo mozek z hlavy.

Je to fakt zajímavé, na začátku ještě chytím závěr vystoupení jakési okinawské skupiny, která pěkně tancuje i hraje, potom různé i místní spolky, vždy v pestře barevných stejnokrojích. Nakonec nastoupí pět těžkých frajerů, jeden z nich třeba žongluje občas s třemi paličkami a přitom i bubnuje. Potom si ještě k nepochybnému potěšení dámské části publika sundá tričko, s odhalenými rameny pak zády k publiku buší do největšího bubnu, který má v průměru snad dva metry a leží na podstavci tak, aby jeho střed byl tak vysoko, že se do něj člověk treť s paličkami nad hlavou. Zvuková složka byla tvořena jen různým střídáním rytmů, co však rozhodně stálo za to, byl pohled na bubeníky a bubnice, kterých bylo ve větších skupinách docela hodně. Na závěr jsem si koupil i céděčko jednoho z těch závěrečných frajerů, ale jakkoli je to zajímavé poslouchání, není to už ono.

Za vstup na nádvoří i na festival se nic neplatilo, i když normálně je už přístup sem placený. Hrad vypadal krásně a večer byl podle předpokladu nasvícený, kdybych tušil, jaké bude zítra počasí, byl bych se sem vydal se stativem už dnes, ale takhle jsem si focení nechal na zítřek.

Ráno pěkně hnusně prší, a tak snad není divu, že se mi do vstávání moc nechce. Přesto mi nic jiného nezbyde, protože mám pořádný hlad a nemám u sebe nic k jídlu. Naštěstí se déšť trochu zmírnil, v lawsonu opodál nic nemají, a tak si tam koupím jen džus a annin tofu, což je takový hrozně dobrý velejemný puding z tofu. Pak se projdu k pekárně, kde si toho už nakoupím víc, i když bych si to mohl sníst u teplého čaje, stejně se projdu na pokoj, kde si radši uvařím čaj v té úžasné soupravě. Napíšu pár pohledů a vyjdu do města. Do hradu se chci podívat až odpoledne v naději, že se do té doby třeba změní počasí, teď je asi deset.

LP se zmiňuje o jakémisi baru, který by měl umožňovat i přístup na internet, zamířím tedy tam, abych se kouknul, jaké to dnes bude s počasím. Je to na druhé straně centra, mají však otevřeno až od šesti večer, a tak z toho nic nebude. Aspoň už neprší. Protože hrad si stále chci odložit, projdu se k jiné atrakci. Severně od hradu, tedy opět přes celé centrum, je stará základní škola v Koiči, upravená dnes jako muzeum. Stávala prý původně původně nedaleko u řeky, sem ji později přemístili. Pochází z konce devatenáctého století, a tak je ta architektura taková dost evropská. Uvnitř je hned na kraji jedna učebna upravená jako dřív, překvapuje mne, že vypadá skoro jako kdekoli v Evropě, včetně toho, že děti seděly na židličkách a nikoli na tatami, jak bych čekal. K tomu hraje z kazety dětská školní písnička a jsou tu k nahlédnutí staré zpěvníčky, v nichž jsou slova psaná katakanou.

Další místnosti už nejsou tak zajímavé, kdysi v nich byly další učebny, dnes jsou v nich vystaveny různé související dokumenty a předměty, přičemž popiskům samozřejmě nerozumím. Sice jsem dostal i anglický plánek s popisem, ale tam toho moc není. Jedna místnost v prvním patře, budova je totiž patrová, je věnovaná císaři Meiji, který kdysi navštívil Macumoto i tuto školu. Kousek vedle je jakási přednášková prostora, kde jsou vystaveny různé druhy školních stolků s židličkami. Dole v přízemí si koupím další pohledy a jdu ven. Do dřívě jednolitě šedí oblohy se, světe div se, dostalo i pár světlejších odstínů, ač k blankytu mají stále daleko. Posadím se na lavičku u stolu pod vistáriemi, protože je všechno mokré, sednu si na nepromokavou bundu. Popiji čaj, dopíši poslední pohledy a vyjdu ven.

Stále se ještě neukázalo sluníčko, a tak se mi přece do hradu nechce. Projdu kolem něj parkem, v němž jsou vyznačené půdorysy budov, jež kdysi vyhořely. Na jeho okraji je kámen vyzdobený japonskými znaky. U něj je i anglicky napsáno, že tento kámen sem dali snad v padesátých letech minulého století občané macumotští na paměť dávné návštěvy císaře Meiji. Obdivoval se hradu a zatlačil slzu dojetí, když viděl zbytky vyhořelých budov. Dnes je tržiště hradu jinde, zatímco zde je jen park, i tak zde však kámen zůstal v úctě k dávnému mocnáři.

Poté projdu branou ven, tahle je pěkná, ač ne tak pěkná, jako je Išikavská brána v Kanazawě. Venku před ní je i plný vodní příkop. Abych ještě do odpoledne zabil čas, jdu vyhledat poštu, procházím úzkými uličkami, jež jsou velice malebné, škoda, že do nich nic nesvítí. Na poště pošlu všechny pohledy a jdu zase do centra, kde si vyhledám kavárnu své oblíbené značky, *doutour*, v níž si dám čaj a sendvič, poněvadž je už po poledni a žaludek se hlásí o svá práva. Není to daleko od nádraží, kam si dojdu pro noviny, jediné tady totiž asi mají i anglické. Předpověď v nich je na dnešek nevalná, zítra by to mělo být lepší, ale to už jedu zase dál. Nyní už mi opravdu nezbyvá nic jiného, než se jít podívat do hradu, přestože je stále stejně zataženo.

Tento hrad je na rovině, obklopen hlubokým vodním příkopem, po němž se prohánějí labutě, což zvláště pod červeným mostkem, jaký vede k vedlejšímu vchodu vypadá krásně. Z hradu vlastně zbyly jen obvodové zdi a hlavní věž, která je však velice mohutná i pěkná. Jediné, co kazí dojem, je jeřáb a pár nákladáků, jež odklízejí pódium z čerejšiho festivalu. Bohužel se jim to protáhne až do zítřka. Projdu parkem na nádvoří a vlezu dovnitř, kde se samozřejmě chodí naboso, boty si člověk nosí v pytlíku. I vevnitř to vypadá zajímavě, protože to je opravdu staré a ne takové novostavby, jaké jsem viděl dosud. Hlavní věž se skládá z centrální a dvou menších věží, propojených chodbami. Ačkoli zvenku vypadá ta věž jako třípatrová, je čtyřpatrová, jedno z pater nemá okna, aby si ho nepřátelé nevšimli a nestříleli do něj. Sloužilo částečně jako prachárna, částečně vojákům za úkryt. Nechybí samozřejmě střelný pro luky i muškety, hrad pochází z patnáctého století, na jehož konci byly do Japonska dovezeny z Evropy střelné zbraně. Nad příkopem jsou i otvory pro lití smůly, horké vody a házení kamenů na nepřátele. V dalších patrech jsou vystaveny různé střelné zbraně používané v Japonsku v minulých staletích. Je jich jen pár, další část sbírky, věnované Macumotu jedním japonským sběratelem, je ve vedlejšímu muzeu. Hlavní části jsou popsány i anglicky, takže to docela jde. Shora je pěkný rozhled a byly by zřejmě vidět i hory, jimiž je město obklopeno, nebýt toho počasí. Na závěr se prochází pavilonkem určeným k pozorování měsíce, v současnosti je Macumoto jedním z jen asi tří hradů v Japonsku s takovým pavilonkem. Má kolem sebe ochoz a posouvací dveře otvíratelné do všech stran. Výhled na vodní příkop s jakýmsi plovoucím květinovým ostrůvkem je opravdu malebný.

I když je ošklivo a překáží tu jeřáb, udělám si pár dokumentárních fotek, čehož si všimne jeden dobrovolný průvodce, který umí anglicky. Bylo by nejspíš možné mít i zdarma prohlídku v angličtině s některým z těchto dobrovolníků. Naváže se mnou rozhovor dotazem, jsem-li snad fotograf, že mám tak velký foťák, na což říkám, že nikoli. Zeptá se, odkud jsem, jak se mi líbí tento hrad a tak. Opodál mají fotky různých japonských hradů, kanazawský tam překvapivě není, což se mne trochu dotklo. Projdu se ještě kolem nádvoří a vylezu po červeném mostku tím vedlejšímu vchodem. Vyfotím si tu kompozici i bez světla, ale potom se mi zdá, že by mohlo aspoň na pár vteřin to sluníčko vylézt, na obloze se objevily asi tři modré fleky. Sednu si tedy na kámen a čtu si noviny, čekaje na tuto chvíli. Slunce sice nevyleze, zato se kolem mne ještě mihne ten dobrovolný průvodce, má radost, že mě zase vidí a zajímá se, nemám-li snad ohledně hradu nějakou otázku, protože mne zrovna žádná nenapadá, musím jej bohužel zklamat.

Když to tedy se světlem vypadá stále stejně mizerně, jdu do muzea, nacházejícího se před vchodem do hradu, platí do něj stejný lístek. Jde o městské muzeum, věnované historii Macumota a života v něm. Jednak jsou tu pochopitelně různé střepy, ale najde se i pár zajímavostí, v prvním patře je model starého Macumota, který v minulém století vyrobili učitelé na místní základce, je tu vidět, jak to vypadalo, když byl hrad ještě celý. Dole je zase loď, která zřejmě sloužila při nějakých slavnostech, je v ní sedm bohů dobra, jeden z nich má asi půl metru vysokou lebku, takže vypadá jako mimozemšťan. Mimoto je zde i pár věcí z nedávné minulosti, jako pár hraček a podobně. Nechybělo tu samozřejmě i pár dalších střelných zbraní ze sbírky toho

místního sběratele.

Po návštěvě muzea se ještě projdu po městě, ale krámy už pomalu zavírají, a tak skončím ve stejné nudlárně jako včera, tentokrát si dám studené soba nudle, což je místní specialita, říkají tomu *zaru-soba* a dávají k tomu normálně jenom sojovou omáčku, cibulku a wasabi, tak si k tomu ještě přiobjednám tempuru, je to moc dobré. Večer jsem sice plánoval projít se k hradu se stativem, ale vzhledem k tomu, že prší, píšu si deníček a čtu noviny.

Úterý 31. července

Ráno jsem se probudil před sedmou a v půl osmé už jsem šel pryč, vyfotiv si dříve pokoj. Venku neprší, je stále oblačno, ale sem tam se sluníčko ukáže, a tak jsem se prošel k hradu ještě jednou, abych si ho tentokrát vyfotil se světlem. Potom se stavím u benzínky pro trochu paliva, v kavárně na snídani a jdu na nádraží. Tady jsem už před devátou, do Kanazawy mi pán prodá lístek přes Nagoyu, protože je to nejrychlejší, i když to nebude nejlevnější, jelikož severně je to kratší. Navíc jsem pozdě zjistil, že mi to prodal se šinkansenovou zkratkou z Nagoji do Maibary, a tak to přišlo na třináct tisíc, zato se svezu půl hodiny šinkansenem.

Vlak mi jede minutu po deváté, což je za pár minut, a tak si jdu jen ve spěchu koupit vedle do obchodu čaj. Projdu turnikety a na schodech na nástupiště si uvědomím, že mi na hlavě něco chybí, ach ano, kšiltovka. Asi vteřinu se rozmýšlím, kde mohla skončit a pak se přece jen na poslední chvíli proběhnu zpátky do toho obchodu, tam ale zřejmě nic nenašli. Bohužel, a pak jsem toho velice litoval, jsem se nepodíval v té rychlosti také do vlakové pokladny, což bylo jediné místo, kde tedy mohla skončit, místo toho jsem si pospíšil na vlak. Docela je mi to líto, protože jsem si ji přivezl z jihu a bylo na ní 24°NL a *Yayeyama Islands* a tak. Jenže to je prostě tak, že čepice patří mezi věci, které se mne nikdy dlouho nedrží, ještěže jsem si tam koupil i tričko, a to snad tak snadno neztratím.

Když se z toho trochu vzpomatuji, už jsem daleko za Macumotem, ještě dlouho, vlastně až skoro do Nagoji, jedeme mezi horami. Zde přestupuji na šinkansen, kam musím projít ještě dalšími turnikety, do kterých vrazím špatný lístek, mají se tam totiž dát všechny, s obyčejným jízdovým i všemi rychlíkovými příplatky a rezervacemi, jsem z toho prostě zmatený. Za turnikety si ještě koupím nějaké suši do vlaku a noviny, abych se dozvěděl, že pan premiér a jeho slavná LDP zaznamenala ve víkendových doplňovacích volbách do senátu drtivou porážku. Jízda tím šinkansenem mi připadá trochu jako sen, protože žádný vlak přece nemůže jezdit takhle rychle, zvlášť ne tunelem. Vždyť už v počátcích železnice nějaký vědec jasně prokázal, že pojedou-li vlak tunelem více než asi patnáctikilometrovou rychlostí, cestující se nevyhnutelně zadusí. Šinkansen má mimochodem znatelně širší rozchod a i širší vagony. V normálním voze je zde při každé straně dvousedáčka a mezi nimi ulička. Zde je na jedné straně troj a na druhé dvousedáčka.

Ten sen však netrvá příliš dlouho, Maibara je za rohem a v ní přestoupím do normálního rychlíku jménem *širasagi*, který se náhle vleče jako šnek, jakkoli jinak mi připadá, že zde i obyčejné rychlíky jezdí docela rychle. Počasí se zatím stále lepší. V Kanazawě jsem asi ve dvě. Hned jdu ven na autobusovou zastávku zjistit, kdy mi jede autobus do Bettódeai, což je pod Haku-san. Bez toho, abych se na tento kopec alespoň pokusil vystoupit, bych přece nemohl s klidným svědomím opustit Jaopnsko. Paní v okýnku mi podá jízdni řád, v němž se ani trochu nevyzná, chvíli ho pak sama studuje a když už si neví dál rady, zavolá do jiné budky na druhém konci autobusového nádraží, kam mne posleze pošle. Zde si slečna taky moc neví rady a i ona kamsi volá, nakonec z toho vyplyne to, že až do Bettódeai, nebo spíš blízkého Iči-no-se, kde je tábořiště, v němž bych se rád utábořil, už se dnes veřejnou dopravou nedostanu. Mohu jet do Širamine, odkud je to pak do Iči-no-se ještě přes deset kilometrů. Nic jiného mi tedy nezbyde, pak se uvidí, podle mapy je i v něm tábořiště. Tam však z Kanazawy jede autobus až v půl šesté a dojede v půl osmé. O něco rychleji bych se tam dostal, kdybych jel před tím v půl páté autobusem z Tsurugi, kam se však musím nejprve dostat.

Projdu se nejprve do Rifare budovy, kde si v montbellu nahradím kšiltovku kloboučkem a v třetím patře se kouknu v knihovně nějakého spolku pro mezinárodní vztahy na internet. Potom si koupím v obchodě ještě jedny soba nudle, protože tam asi nebude žádná hospoda, a tak si budu muset uklohnit něco sám. Dneska se plánuji uspokojit už jen studeně. Ještě si zajdu do nějaké francouzské pekárny na čaj, tak tak, že jsem pak stihl vlak, jelikož slečna, která mne obsluhovala, nebyla ještě asi pořádně zacvičená. Už cestou do Tsurugi jsem potkal asi tři starší pány s batohy, kteří zřejmě mířili stejným směrem. Skutečně, v Tsurugi důkladně obhlíželi zastávku a pak jeli stejným autobusem. V Širamine jsme kolem půl šesté, zatímco na starší pány tu čeká auto, mne nečeká nic růžového. I řidič autobusu jedoucího opačným směrem mne ujistil, že do Iči-no-se opravdu dnes už žádný autobus nepojede.

Zvážím tedy alternativy a vyrazím směrem k Iči-no-se pěšky. V první chvíli si myslím, že dojdu ke kempu v Širamine, který by měl být tímž směrem, a bude-li pěkný, že zůstanu na něm, ale tábořiště jsem nakonec neviděl, nebo to byl trávník poblíž nějakých chatek. Navíc jsem se rozhodl, že tam prostě půjdu pěšky a zkusím mávat na auta projíždějící ve směru, třeba mne některé svezou. Ujdu asi dva kilometry, auta projedou mým směrem asi čtyři a nezastaví mi na moje mávání ani jedno. Když už pak vypadá situace beznadějně a zrovna jsem v místech, kde je nad silnicí střecha, aby do ní nepadalo kamení, a kde si myslím, že mi nemůže nikdo zastavit, projede kolem mne auto a ač jsem se na něj ani neohlédl, řidič mi sám zastavil a svezl nahoru, což od něj bylo velice pěkné. Zítra prý také chce jít nahoru, ale dnes snad jede až nahoru k Bettódeai.

Prohodím s ním svá tři slova, do Iči-no-se to není daleko, zde si postavím stan a hned vyrazím naproti, jak jinak než do onsenu. Je to fakt bezva a je i docela volný. Jen asi dva páni tam zrovna byli, jeden z nich se mnou opět zapředl rozhovor na téma, odkud, kam a co. tak jsem zase konverzoval, jak to šlo. Tak mne to unavilo, že pak už jen doplním důležité minerály a vitamíny, hlavně B, a jdu spát.